บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

วารี หะวานนท์, การบัญชีธนาคาร, กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2527.

ศิริวรรณ ลัญชานนท์, การจัดการตลาด, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2525.

สรชัย พิศาลบุตร, สถิติเพื่อการวิเคราะห์และวิจัย, กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

สุรศักดิ์ นานานุกูล, สถาบันการเงิน, กรุงเทพมหานคร, 2527.

บทความ

_____, "ธกท.เงินฝากลดพันล้านสินทรัพย์ลดสามพันล้าน," การเงินธนาคาร 45 (มกราคม 2529): 66.

_____, "วิเคราะห์บทความ Strategy is different in services business," เอกสารกรณีศึกษาวิชานโยบายธุรกิจ (มกราคม 2529) : 18.

สมศิริ วงศ์วินัย, "อีเล็คทรอนิคแบงค์กิ้งของไทย," การเงินธนาคาร 33 (มกราคม 2528): 148.

วิทยานิพนธ์

ชูชาติ เลิศจินดนากิจ, "การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการให้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ไชยยง ปฐวินทรานนท์, "พฤติกรรมการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

สมทรง จิรพัฒนกุล, "การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการธนาคารและการเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สมบุญ บุญดีกุล, "การพยากรณ์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับไมโครคอมพิวเตอร์." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสถิติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ภาษาต่างประเทศ

Abraham, Bovas; and Ledolter, Johannes. Statistical Methods for Forecasting New York : John Wiley & Sons, Inc., 1983.

Drucker, Peter F. "Management for Business Effectiveness." Harvard Business Review (May-June 1963) : 107.

Evanston, IL. SYSTAT User's manual. SYSTAT Inc., 1984.

_____. STATPAK User's manual. Northwest Analytical Inc., 1984.

Makridakis, Spyros; Wheelwright, Steven C. Interactive Forecasting. California : Holden-Day, Inc., 1978.

Makridakis, Spyros; Wheelwright, Steven C.; McGee, Victor E. Forecasting : Methods and Applications. New York : John Wiley & Sons, 1983.

Pantumsinchai, Pricha; Hassan; and Ishwar. Basic Program for Production and Operation Management. New Jersey : Prentice-Hall, 1983.

Seitz, Neil. Business Forecasting : Concepts and Microcomputer Applications Virginia : Reston Publishing Company, Inc., 1984.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ข้อมูลต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ก-1 แสดงยอดเงินสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2524-2528

หน่วย : ล้านบาท

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB	TOTAL
2524.01	24	96140	33314	28292	13299	11519	9313	10554	6981	7763	6275	4561	4253	3597	2460	1650	1120	241091
2524.02		99352	33223	30927	14086	11561	9627	10656	7078	8170	6585	4731	4580	3671	2593	1679	1117	249636
2524.03 M		98923	34582	30856	14147	11997	9538	11049	7092	8010	6635	4715	4581	3745	2769	1710	1170	251519
2524.04		100246	36333	33049	14697	12125	9719	11605	7412	8144	6976	4826	4684	3632	2791	1743	1246	259228
2524.05		100984	35672	32600	15270	12044	9849	12090	7451	8576	6995	4911	4769	3633	2883	1698	1150	260572
2524.06 J		103434	33992	33446	15862	11995	9676	12172	7362	8715	7010	4897	4887	3665	2922	1692	1229	262958
2524.07		106684	32679	33637	15892	11963	10271	12047	7394	8465	7181	5158	4904	3622	2724	1669	1146	265436
2524.08		106974	32118	32974	15964	11901	10456	12495	7482	8530	7348	5245	4844	3875	2701	1715	1202	265804
2524.09 S		107093	32203	33293	15709	11948	10576	12234	7558	8859	7395	5145	4836	3965	2851	1762	1242	266669
2524.10		105537	31327	35520	15487	12298	10802	12536	7576	8785	7373	5171	4741	3914	2755	1793	1277	266892
2524.11		107066	31115	36039	15701	12183	11024	12577	7879	8987	7665	5238	4711	3973	2815	1735	1337	270145
2524.12 D		113560	31792	39806	16081	12336	11170	12706	8037	9227	7885	5219	5032	4123	2931	1930	1487	283278
2525.01	25	112202	33420	39589	16650	12700	11988	12788	8295	9350	8158	5327	5173	4325	2848	1959	1576	286348
2525.02		114347	35355	41777	17113	12809	12075	13161	8432	9743	8575	5315	5330	4237	2957	1974	1596	294796
2525.03 M		115786	37400	40761	18755	12985	12146	13743	8467	9487	8797	5416	5292	4188	3069	1974	1571	299837
2525.04		117372	39301	40847	18889	13300	11787	13721	8530	9174	8939	5426	5370	4366	3057	2104	1591	303779
2525.05		117880	38378	41298	18902	13105	11730	13317	8626	8760	9128	5706	5346	4455	3210	2064	1581	303486
2525.06 J		119999	38317	40756	19000	12847	11489	13634	8529	8678	9001	5702	4991	4647	3061	2038	1639	304128
2525.07		121285	36401	39503	19140	12756	11790	13367	8679	8461	9133	5707	4982	4556	3018	2032	1728	302538
2525.08		121601	36124	36350	19580	13024	11825	12623	8859	8252	9423	5904	5072	4246	3172	2063	1682	299800
2525.09 S		123111	37248	37811	19559	13256	11885	13118	8857	8222	9443	5996	5159	4035	3390	2093	1734	304917
2525.10		124062	38241	38272	20151	13506	12064	13286	8968	8438	9444	5919	5030	3932	3383	2149	1729	308574
2525.11		127109	40041	39539	21055	14111	12114	13909	9073	8546	9591	6256	4919	4047	3399	2207	1779	317693
2525.12 D		132440	42709	40943	21444	14479	12331	14853	9026	8893	10209	6160	4988	4042	3419	2166	1904	330006
2526.01	26	135256	39589	43637	21262	14649	13007	14765	9179	8918	10485	6524	5107	4537	3453	2205	1941	334514
2526.02		139261	42673	44233	21486	15641	13337	15352	9475	9221	10477	6951	5005	4781	3342	2297	1944	345476
2526.03 M		141263	42216	44548	22772	16392	13903	14996	9131	9735	10785	6912	5057	4747	3433	2253	1931	350074
2526.04		146185	41573	44627	23500	17067	14063	15030	9328	9725	11276	7168	4909	4998	3703	2348	1996	357496
2526.05		147574	41920	47388	24702	18033	14265	15237	9384	9751	11966	7503	4887	5461	3949	2459	2012	366491
2526.06 J		149672	44712	47731	25420	18008	13850	16534	9483	9932	11883	7429	4789	5578	4171	2385	1998	373575

ที่มา : รายงาน ธ.พ. 1.1

ตาราง ก-1 แสดงยอดเงินสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2524-2528 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB	TOTAL
2526.07		151225	42650	47941	25519	18539	14253	16672	10007	9814	12175	7645	4862	5684	4117	2382	2044	375529
2526.08		154661	42984	49448	25963	18816	14715	17438	10031	10239	12958	7971	4886	5814	4224	2396	2083	384627
2526.09 S		158072	44094	51754	26996	19351	14864	18052	10286	10262	13355	8232	5077	5952	4268	2402	2329	395346
2526.10		161788	44863	53851	28084	19590	15238	18774	11054	10558	13514	8587	5207	6140	4322	2356	2403	406329
2526.11		167297	45707	55561	28999	19950	15698	19780	11687	11030	13911	8656	5357	6259	4408	2451	2522	419273
2526.12 D		170240	51051	57417	30277	19884	15893	19419	12239	12172	15328	8605	5858	6522	4477	2469	2482	434333
2527.01	27	170223	52857	60159	31167	20682	16772	19558	12831	12836	15825	9027	6120	6707	4474	2464	2737	444439
2527.02		169245	53612	61800	32170	20954	17060	20266	12902	13261	15846	9043	6214	6644	4471	2682	2753	448923
2527.03 M		172068	55988	64053	33441	21407	17352	21165	13145	13292	16596	9073	6420	6692	4505	2678	2690	460565
2527.04		172640	56961	64506	34460	22375	17526	21519	13213	12766	17285	9017	6521	6837	4699	2716	2705	465746
2527.05		174189	58061	66171	35410	22596	17653	21071	13485	12911	17842	9068	6466	6974	4850	2814	2671	472232
2527.06 J		175853	57690	67343	35022	22819	17572	21292	13703	12350	17670	9013	6624	7032	4708	2752	2637	474080
2527.07		176310	58164	67873	36039	22498	17936	21304	13835	12383	18357	9325	6785	7212	4777	2808	2803	478409
2527.08		176492	58836	68960	36537	22802	18331	22177	14075	12669	18425	9739	7246	7323	4822	2749	2925	484108
2527.09 S		176248	59585	70351	36960	22767	18604	21972	14380	13295	18920	9722	7226	7373	4806	2860	3054	488123
2527.10		177962	54552	70883	37432	22636	18908	21941	14696	13506	19219	9849	7518	7498	4920	2844	3084	487448
2527.11		190551	54149	70393	39713	22276	19078	22724	15180	13889	19514	9896	6624	7652	4805	2854	2988	502286
2527.12 D		194915	55887	72474	40505	23590	19306	23333	16302	14134	21142	10230	7955	7900	5013	2895	3084	518665
2528.01	28	197792	57780	73124	40835	23849	19759	23457	16422	14091	21689	10039	7955	7976	5177	2978	3074	525997
2528.02		201134	58822	74039	42095	24229	19798	24024	17031	14616	22287	10293	7955	8159	5284	2992	3318	536076
2528.03 M		203752	59280	74741	43068	24555	19881	24059	17232	16778	22766	10259	8919	8218	5633	2901	3316	545358
2528.04		203643	59851	74036	43049	24173	19972	24152	17395	16542	22841	10475	9480	8420	5767	2941	3542	546279
2528.05		202684	59492	73367	43767	24297	20174	24296	17637	16655	23194	10512	9728	8454	5667	2924	3586	546434
2528.06 J		202582	59136	73960	45690	24623	20060	24675	18020	16712	24234	10428	9723	8604	5871	2897	3610	550825
2528.07		197187	57669	73911	45981	24782	20212	24350	18152	17003	24737	10512	9609	8498	5948	2961	3572	545084
2528.08		198884	58031	73044	46899	25548	20424	23456	18066	17242	24934	10640	9745	8385	5956	2959	3547	547760
2528.09 S		197873	58891	74071	46231	26020	20624	22791	18069	18162	25072	10761	9823	8586	5997	2954	3639	549564
2528.10		198151	61112	74723	46332	25861	20448	23014	18157	18347	25461	10609	9851	8676	6057	2991	3607	553397
2528.11		199040	61220	75230	46678	26530	20583	22710	18440	18796	25918	10868	9924	9013	5940	2992	3615	557497
2528.12 D		200815	61941	76888	47774	27028	20798	23680	19171	19683	26988	10887	10179	9251	6163	3061	3635	567942

ที่มา : รายงาน ธ.พ. 1.1

ตาราง ก-2 แสดงยอดเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2524-2528 หน่วย : ล้านบาท

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB	TOTAL
2524.01	24	83206	31594	30248	14354	12936	11355	10472	8695	7905	7568	5108	4764	4175	2413	1543	605	236941
2524.02 F		85674	32048	32349	14773	13161	11729	10770	8877	7467	7682	5253	4854	4283	2468	1574	670	243632
2524.03 M		87724	32286	33434	15120	13175	12656	11692	9033	7687	7919	5595	4767	4302	2544	1630	702	250266
2524.04 A		88852	33860	34227	15357	13143	12661	11777	9219	7784	7870	5475	4827	4417	2520	1647	732	254368
2524.05 M		89391	34160	35218	15497	13168	12224	11366	9298	7848	7668	5567	4731	4359	2538	1639	822	255549
2524.06 J		93100	34701	35291	15506	13531	12355	11467	9308	7835	7649	5862	4867	4475	2599	1544	862	260952
2524.07 J		91760	34150	34934	15648	13376	12435	11240	9330	7896	7972	5671	4798	4507	2604	1514	881	258716
2524.08 A		92638	35059	35487	15787	13532	12658	11195	9410	7904	8158	5841	4836	4438	2639	1475	913	261970
2524.09 S		94762	36125	36020	15921	13733	13213	11592	9489	7934	8165	5721	4692	4499	2583	1528	904	266881
2524.10 O		92210	37751	37557	16042	13817	13164	11793	9505	7926	8460	5543	4694	4499	2594	1584	955	268094
2524.11 N		100086	38055	37996	16458	14054	13885	11423	9726	8253	8581	5696	4692	4585	2657	1600	1032	278779
2524.12 D		103269	40589	40912	16719	14489	14956	12032	10050	8532	9226	6082	5049	4672	2741	1779	1068	292165
2525.01	25	102018	39940	40275	17273	14446	15828	12326	10149	8440	9067	6122	4810	4840	2723	1829	1056	291142
2525.02 F		104317	41528	41472	17657	14661	15710	12840	10331	8493	9351	6316	4811	5088	2843	1811	1087	298316
2525.03 M		103802	42969	41867	18086	14939	16069	14219	10487	8584	9852	6522	4888	4976	2866	1773	1139	303033
2525.04 A		104233	42392	42065	18172	15199	15482	14542	10592	8643	9949	6386	4917	5030	2859	1752	1153	303336
2525.05 M		106189	43479	42774	18543	15402	15499	13682	10806	8847	10061	6756	4929	5275	2901	1795	1206	308144
2525.06 J		113384	45009	44263	19438	15809	15297	13006	10889	8873	10415	6838	5149	5350	2925	1815	1297	314757
2525.07 J		111102	43529	43346	20529	15863	15682	12918	11004	9032	10802	6617	5103	5374	2954	1836	1304	317005
2525.08 A		113281	44081	42549	21084	16190	16285	13280	11095	9218	10910	6677	5004	5483	3045	1368	1366	321416
2525.09 S		116772	46372	44238	21912	16485	16443	13536	11319	9496	11077	6908	5076	5503	3239	1964	1359	331697
2525.10 O		117283	46383	45100	21985	16792	16598	13479	11425	9722	11185	6866	5092	5487	3193	1943	1437	333970
2525.11 N		118690	49444	46184	22426	17257	16955	13923	11611	9994	11704	7023	5248	5580	3293	1977	1448	342757
2525.12 D		127558	52469	47655	23249	17603	17389	14275	11841	10490	12052	7419	5360	5826	3365	2022	1475	360068
2526.01	26	124574	51752	50279	23615	18026	18261	15032	12196	10450	12106	7530	5433	5952	3496	2075	1531	362308
2526.02 F		126434	52321	50817	24253	18131	19008	15645	12677	10489	12352	7840	5465	6133	3565	2160	1556	368846
2526.03 M		129179	52934	53663	25294	18510	19462	15953	13058	10754	12762	7798	5632	6253	3676	2279	1584	378791
2526.04 A		131152	52231	50801	25726	18628	19669	16288	13212	10824	12858	8005	5731	6289	3734	2263	1687	379098
2526.05 M		131995	53790	52989	26700	18997	20104	16866	13435	10969	13652	8044	5772	6656	3827	2315	1721	387832
2526.06 J		142183	55956	53973	26897	19232	20265	16748	13416	10920	14073	8576	5908	6679	3851	2274	1712	402663

ที่มา : รายงาน ธ.พ. 1.1

ตาราง ก-2 แสดงยอดเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2524-2528 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB	TOTAL
2526.07 J		136926	54809	54054	27506	19428	20646	16858	13711	10942	14192	8408	5885	6771	3844	2312	1755	398047
2526.08 A		139248	56426	54838	27924	19754	20816	16997	13857	10964	14507	8516	5810	6763	3960	2202	1821	404403
2526.09 S		143018	58404	56335	28194	20137	21012	17121	13812	10847	14747	9030	5808	6776	4052	2259	1832	413384
2526.10 O		145948	58770	57230	29392	20706	21336	17560	13954	10905	14970	9288	5972	6873	4116	2252	1899	421171
2526.11 N		148086	60068	57111	30532	21110	21667	17947	14242	10988	16036	9392	6019	6997	4153	2296	1942	428586
2526.12 D		159968	63369	58560	31568	21641	21923	18142	14837	11480	16156	9801	6063	7043	4201	2305	2165	449222
2527.01	27	154909	61276	58449	31673	21449	22052	18365	14846	11327	16231	9660	6122	7215	4258	2230	2138	442200
2527.02 F		155766	63627	59837	33219	22010	22362	18779	15038	11758	16768	9905	6154	7623	4335	2391	2209	451781
2527.03 M		157340	64150	63268	34158	22578	22678	18931	15710	11898	16916	10039	6170	7844	4407	2179	2380	460646
2527.04 A		159774	63440	64782	35874	23136	22870	19095	16013	12358	17330	10272	6155	8128	4656	2212	2480	468575
2527.05 M		162206	64419	66162	36354	23584	22874	19210	16513	12502	17503	10203	6237	8237	4623	2189	2513	475329
2527.06 J		168996	65528	69153	38305	24594	23080	20148	16926	13013	18682	10860	6283	8403	4718	2295	2715	493699
2527.07 J		165324	65669	70144	39292	25156	23146	20127	17002	13166	19193	10796	6107	8424	4762	2233	2718	493257
2527.08 A		165714	66478	72547	39847	25783	23227	20146	16400	13100	20359	10767	5135	8601	4825	2234	2724	497887
2527.09 S		168288	67932	74822	39657	25629	23446	20164	16453	13376	22060	11187	5125	8610	4861	2205	2795	506610
2527.10 O		171358	67471	75217	40624	25710	23548	20241	16645	13463	20964	10853	6282	8818	4906	2220	2849	511169
2527.11 N		180767	70168	75030	42874	26363	23969	20604	17601	13820	21710	10943	6283	8939	5127	2258	2950	529406
2527.12 D		186167	71949	75766	43743	26650	24207	20783	18569	14141	23009	11483	6360	9058	5255	2387	3156	542683
2528.01	28	182794	69609	75851	44257	26642	24187	21465	18864	14063	22494	11344	6360	9210	5418	2415	3193	538166
2528.02 F		186568	68300	76975	44697	27075	24340	21307	19699	13923	22618	11465	6360	9495	5374	2350	3187	543733
2528.03 M		188112	77542	78311	46781	27470	24432	21345	19703	13938	22469	11602	8813	9397	5494	2300	3247	560956
2528.04 A		186731	71548	78291	47902	27846	24404	21306	20020	14165	22895	11583	9017	9464	5573	2320	3431	556496
2528.05 M		187200	72827	79148	48314	28096	24593	21431	20102	14169	22833	11495	9999	9360	5782	2218	3566	561133
2528.06 J		194997	75170	79950	50612	28762	24704	21439	20359	14617	24740	12117	10043	9595	5855	2314	3668	578942
2528.07 J		190481	73275	81988	51122	29251	24920	21795	20316	14956	25257	11937	9874	9702	5943	2341	3684	576842
2528.08 A		192593	76788	82065	51513	29372	25210	21886	20499	15049	25247	11840	7950	9719	5975	2319	3669	581694
2528.09 S		193106	76300	83036	50771	30213	25493	22054	21030	15512	25690	12077	8165	9999	5933	2281	3721	585431
2528.10 O		192989	74729	83839	51399	29908	25445	22022	21203	15235	26004	12090	7725	9901	6079	2302	3757	584627
2528.11 N		191773	75086	84484	51748	30094	25465	22046	21589	15294	26594	12654	7395	10005	6030	2244	4007	586508
2528.12 D		194930	79085	85927	52648	30582	26039	22412	22704	16097	27795	12991	8259	10254	6217	2332	4270	602542

ที่มา : รายงาน ธ.พ. 1.1

ตาราง ก-3 แสดงจำนวนสาขาทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2527-2528

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB
2527.01	27	277	207	250	148	146	140	92	100	51	91	46	29	78	19	5	12
2527.02		277	207	251	149	146	140	92	100	51	92	46	29	78	19	5	12
2527.03		279	208	251	150	146	140	92	100	51	93	46	29	79	19	5	13
2527.04		280	208	251	150	147	140	92	100	51	94	46	29	79	19	5	13
2527.05		280	208	253	151	147	140	92	100	51	94	46	29	79	19	5	13
2527.06		281	209	256	151	147	140	92	100	51	95	46	29	79	19	5	14
2527.07		281	209	256	152	147	140	92	100	51	95	46	29	79	19	5	14
2527.08		281	209	258	153	147	140	92	100	51	96	46	29	79	19	5	14
2527.09		282	210	259	153	147	140	92	100	51	97	46	29	79	19	5	15
2527.10		283	210	260	154	148	140	92	100	51	97	46	29	79	20	5	15
2527.11		283	211	261	154	148	140	92	100	51	98	46	29	79	20	5	15
2527.12		298	213	261	154	148	140	92	100	51	98	46	29	79	20	5	15
2528.01	28	298	213	261	155	148	140	92	100	51	98	46	29	79	21	5	15
2528.02		298	213	261	155	148	140	92	100	51	100	46	29	79	21	5	15
2528.03		299	213	261	156	149	140	92	100	51	101	46	30	79	21	5	16
2528.04		301	214	263	156	150	140	92	100	51	103	46	30	79	21	5	17
2528.05		301	215	263	157	151	140	92	100	51	105	46	30	79	21	5	17
2528.06		303	216	263	157	151	140	92	100	51	107	46	30	79	21	5	18
2528.07		306	216	268	157	151	140	93	100	51	110	46	30	79	21	5	18
2528.08		306	216	269	158	152	140	93	100	51	110	46	30	79	21	5	18
2528.09		306	217	270	158	152	140	93	100	51	111	46	30	80	22	5	18
2528.1		306	217	272	158	152	140	93	100	51	113	46	30	80	22	5	18
2528.11		307	217	272	162	153	140	93	100	52	114	46	30	81	22	5	19
2528.12		307	217	273	162	153	140	93	100	52	116	46	30	81	22	5	19

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง ก-4 แสดงยอดงบโฆษณาของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2525-2528 หน่วย : พันบาท

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB
2525.01	25	848.28	93.15	257.75	121.02	277.19	4.00	300.91	4.00	120.00	678.35	14.70	1245.50	4.00	21.04	38.02	6.50
2525.02	F	2657.76	82.17	106.03	31.79	183.39	4.00	101.04	7.00	102.00	395.38	15.88	1347.55	4.00	23.00	42.88	4.00
2525.03	M	1401.59	187.40	170.80	28.35	189.93	5.60	274.77	4.00	116.50	65.75	23.65	892.20	4.00	28.49	46.12	4.00
2525.04	A	1128.96	305.79	153.62	30.66	115.12	4.00	42.23	4.00	129.70	72.08	64.16	667.38	22.00	15.20	45.88	4.00
2525.05	M	497.16	293.67	136.44	29.35	71.79	4.00	135.78	4.00	109.00	70.10	86.34	896.66	10.00	20.25	42.88	4.00
2525.06	J	1438.38	204.77	1546.47	29.02	66.90	4.00	96.82	4.00	109.00	89.10	17.23	793.94	4.00	21.30	495.38	6.50
2525.07	J	821.13	429.49	1202.13	84.74	104.35	4.00	112.79	4.00	112.50	408.37	298.83	1561.20	4.00	26.10	47.74	4.00
2525.08	A	890.72	481.61	131.50	392.15	109.03	6.00	158.39	33.00	139.13	448.58	144.81	1487.90	25.33	18.72	40.50	22.00
2525.09	S	1300.59	128.61	92.91	473.05	45.40	4.00	309.93	14.00	4.00	531.23	156.11	1039.38	6.50	20.25	53.50	4.00
2525.10	O	728.79	286.39	85.96	600.19	66.35	4.00	213.40	4.00	4.20	145.80	138.00	1071.80	5.67	20.60	44.50	4.00
2525.11	N	984.76	365.71	71.68	526.10	52.30	4.00	256.78	14.00	4.00	238.62	58.09	186.00	11.00	19.09	38.02	4.00
2525.12	D	1006.18	541.08	99.87	34.22	239.77	0.00	279.90	34.00	14.46	144.37	99.02	204.75	16.40	17.92	44.28	0.00
2526.01	26	721.87	109.96	167.20	51.60	88.10	0.00	286.56	0.00	0.00	481.70	109.66	191.20	0.00	24.48	34.02	0.00
2526.02	F	827.29	174.95	1049.06	6.60	140.85	0.00	272.52	0.00	0.00	26.60	212.42	270.00	0.00	19.15	35.64	9.00
2526.03	M	849.60	175.10	206.61	230.31	154.70	0.00	169.72	0.00	0.00	85.70	168.46	740.59	0.00	38.85	42.12	0.00
2526.04	A	939.90	212.16	99.54	387.50	105.90	0.00	195.06	0.00	10.00	141.39	234.43	416.00	37.33	16.60	37.26	0.00
2526.05	M	792.37	160.48	135.81	77.00	70.00	0.00	370.96	10.50	0.00	401.68	98.62	456.00	0.00	26.04	31.32	9.00
2526.06	J	1086.06	141.59	130.31	11.00	110.35	0.00	317.15	4.00	0.00	353.21	93.75	33.20	0.00	33.10	34.02	9.00
2526.07	J	974.45	84.74	156.20	210.30	158.75	1.80	112.30	0.00	0.00	17.60	67.81	105.75	0.00	50.50	38.88	0.00
2526.08	A	799.90	132.73	242.08	0.80	127.10	4.05	197.57	185.80	40.25	51.32	85.53	0.00	6.40	30.30	40.50	0.00
2526.09	S	1015.59	158.55	428.61	896.80	130.90	0.00	101.84	0.00	0.00	128.65	70.93	16.25	0.00	42.35	35.64	14.70
2526.10	O	958.13	129.40	1146.25	452.35	98.70	0.90	99.97	0.00	0.00	11.60	117.02	29.49	0.00	28.97	34.02	0.00
2526.11	N	917.93	139.63	431.53	210.80	140.90	0.45	163.54	20.00	24.95	195.03	125.69	0.00	0.00	28.15	35.10	0.00
2526.12	D	1489.06	152.40	559.32	238.70	169.55	12.00	339.10	390.50	125.48	169.55	112.28	17.12	10.53	29.14	52.12	0.00

ที่มา : มีเดีย โฟกัส

หน่วย : พันบาท

ตาราง ก-4 แสดงยอดงบโฆษณาของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2525-2528 (ต่อ)

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB
2527.01	27	2100.20	145.40	647.50	82.80	122.80	0.00	364.10	569.70	37.60	38.70	128.10	19.50	0.00	29.90	6.40	0.00
2527.02 F		2122.90	109.90	369.20	0.00	140.70	35.50	389.50	424.90	50.20	259.30	145.70	34.00	40.00	71.80	42.50	0.00
2527.03 M		1882.60	145.40	317.40	85.20	95.70	10.50	486.50	300.30	58.50	152.80	219.90	32.50	0.00	50.20	42.10	3.00
2527.04 A		1691.80	207.60	430.30	469.70	108.30	9.00	969.90	148.50	27.10	129.60	226.90	4.10	10.30	23.90	48.30	0.00
2527.05 M		1675.10	138.30	390.80	277.80	139.10	0.50	417.90	56.50	99.40	677.70	232.40	50.70	0.00	29.60	42.10	0.00
2527.06 J		1501.50	145.20	1446.90	0.80	49.10	8.30	490.20	317.20	55.40	772.50	172.30	13.00	1.60	25.90	42.90	0.80
2527.07 J		1680.80	235.70	633.60	3.30	37.00	7.50	363.40	339.90	89.20	454.00	91.30	12.00	0.00	35.60	42.10	0.00
2527.08 A		1723.40	186.80	1551.30	14.50	75.20	18.50	576.60	185.90	78.00	440.90	133.70	8.00	17.10	62.60	51.70	8.00
2527.09 S		2087.10	163.40	558.80	13.50	106.40	18.00	375.20	136.50	322.20	405.90	168.00	4.00	4.00	80.00	54.00	14.50
2527.10 O		1554.70	95.30	624.10	10.30	277.90	1.00	351.50	235.50	582.90	353.70	177.20	0.00	0.00	75.90	43.70	0.00
2527.11 N		1243.60	241.40	518.40	339.80	133.10	9.00	382.80	1323.00	424.20	154.30	117.50	8.00	8.00	94.60	48.50	8.00
2527.12 D		2323.30	286.90	643.40	405.20	212.50	18.30	905.90	1505.90	430.10	132.20	376.30	4.00	10.80	83.60	84.80	67.00
2528.01	28	570.50	283.90	1235.00	16.00	155.00	20.60	545.80	1744.10	666.70	166.90	69.50	4.00	8.00	94.60	60.50	20.00
2528.02 F		678.50	214.50	516.00	13.30	101.90	0.60	865.50	1893.90	248.90	119.90	2.00	0.00	0.00	84.40	39.80	12.00
2528.03 M		530.90	171.20	910.70	16.00	439.40	0.40	543.40	717.00	34.70	782.20	82.10	0.00	0.00	87.10	55.50	12.50
2528.04 A		1096.70	228.70	607.80	790.60	633.60	0.40	491.00	686.40	48.90	818.80	47.00	66.30	45.00	136.30	40.50	648.20
2528.05 M		1644.00	163.60	389.70	657.70	519.60	10.40	517.50	799.00	29.40	423.20	36.20	46.00	53.10	105.70	43.70	39.60
2528.06 J		2430.40	127.30	624.70	479.50	95.10	25.10	574.50	415.10	50.30	977.80	52.60	700.20	140.00	106.70	46.80	37.00
2528.07 J		2141.1	108.3	521.3	500.5	253.5	4.6	540.2	775.8	82.6	777.1	69.1	497	53.8	98.9	47.7	4
2528.08 A		1667.2	123.5	455.8	16	974	6.2	484.8	1011.5	118.4	139.2	49.7	20.5	89.1	119.5	53.7	18.5
2528.09 S		1387.6	72.3	490.4	10	133.8	9.4	417	195.6	62.1	153.7	51.6	77.7	62	108.1	53.2	4
2528.10 O		1518.4	31.5	357.7	60	213.6	4.4	371.6	325.3	47.6	288.5	541.3	9	56.7	116	59.7	8.5
2528.11 N		1326.5	110.7	505.6	66	233.4	0.4	465.9	183.7	79.4	203	41.7	29	81.4	185.9	54	40.9
2528.12 D		1197.1	85.6	731.3	134.5	353.1	10.4	428.2	422.4	65.2	245.5	36.7	0	108.3	110.8	58.1	4.5

ที่มา : มีเดีย โฟกัส

ตาราง ก-5 แสดงส่วนแบ่งตลาดสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2524-2528

หน่วย : ร้อยละ

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB
2524.01	24	39.88	13.82	11.73	5.52	4.78	3.86	4.38	2.90	3.22	2.60	1.89	1.76	1.49	1.02	0.68	0.46
2524.02		39.80	13.31	12.39	5.64	4.63	3.86	4.27	2.84	3.27	2.64	1.90	1.83	1.47	1.04	0.67	0.45
2524.03 M		39.33	13.75	12.27	5.62	4.77	3.79	4.39	2.82	3.18	2.64	1.87	1.82	1.49	1.10	0.68	0.47
2524.04		38.67	14.02	12.75	5.67	4.68	3.75	4.48	2.86	3.14	2.69	1.86	1.81	1.40	1.08	0.67	0.48
2524.05		38.75	13.69	12.51	5.86	4.62	3.78	4.64	2.86	3.29	2.68	1.88	1.83	1.39	1.11	0.65	0.44
2524.06 J		39.34	12.93	12.72	6.03	4.56	3.68	4.63	2.80	3.31	2.67	1.86	1.86	1.39	1.11	0.64	0.47
2524.07		40.19	12.31	12.67	5.99	4.51	3.87	4.54	2.79	3.19	2.71	1.94	1.85	1.36	1.03	0.63	0.43
2524.08		40.25	12.08	12.41	6.00	4.48	3.93	4.70	2.81	3.21	2.76	1.97	1.82	1.46	1.02	0.65	0.45
2524.09 S		40.16	12.08	12.48	5.89	4.48	3.97	4.59	2.83	3.32	2.77	1.93	1.81	1.49	1.07	0.66	0.47
2524.10		39.54	11.74	13.31	5.80	4.61	4.05	4.70	2.84	3.29	2.76	1.94	1.78	1.47	1.03	0.67	0.48
2524.11		39.63	11.52	13.34	5.81	4.51	4.08	4.66	2.92	3.33	2.84	1.94	1.74	1.47	1.04	0.66	0.51
2524.12 D		40.08	11.22	14.05	5.68	4.35	3.96	4.69	2.84	3.26	2.78	1.84	1.78	1.46	1.03	0.68	0.52
2525.01	25	39.18	11.67	13.83	5.81	4.44	4.19	4.47	2.90	3.27	2.85	1.86	1.81	1.51	0.99	0.68	0.55
2525.02		38.79	11.99	14.17	5.81	4.35	4.10	4.46	2.86	3.30	2.91	1.80	1.81	1.44	1.00	0.67	0.54
2525.03 M		38.62	12.47	13.59	6.26	4.33	4.05	4.58	2.82	3.16	2.93	1.81	1.76	1.40	1.02	0.66	0.52
2525.04		38.64	12.94	13.45	6.22	4.38	3.88	4.52	2.81	3.02	2.94	1.79	1.77	1.44	1.01	0.69	0.52
2525.05		38.84	12.65	13.61	6.23	4.32	3.87	4.39	2.84	2.89	3.01	1.88	1.76	1.47	1.06	0.68	0.52
2525.06 J		39.46	12.60	13.40	6.25	4.22	3.78	4.48	2.80	2.79	2.96	1.87	1.64	1.53	1.01	0.67	0.54
2525.07		40.09	12.03	13.06	6.33	4.22	3.90	4.42	2.87	2.80	3.02	1.89	1.65	1.51	1.00	0.67	0.57
2525.08		40.56	12.05	12.12	6.53	4.34	3.94	4.21	2.95	2.75	3.14	1.97	1.69	1.42	1.06	0.69	0.56
2525.09 S		40.38	12.22	12.40	6.41	4.35	3.90	4.30	2.90	2.70	3.10	1.97	1.69	1.32	1.11	0.69	0.57
2525.10		40.20	12.39	12.40	6.53	4.38	3.91	4.31	2.91	2.73	3.06	1.92	1.63	1.27	1.10	0.70	0.56
2525.11		40.01	12.60	12.45	6.63	4.44	3.81	4.38	2.86	2.69	3.02	1.97	1.55	1.27	1.07	0.69	0.56
2525.12 D		40.13	12.94	12.41	6.50	4.39	3.74	4.50	2.74	2.69	3.09	1.87	1.51	1.22	1.04	0.65	0.55
2526.01	26	40.43	11.83	13.04	6.36	4.38	3.89	4.41	2.74	2.67	3.13	1.95	1.53	1.36	1.03	0.66	0.58
2526.02		40.31	12.35	12.80	6.22	4.53	3.86	4.44	2.74	2.67	3.03	2.01	1.45	1.38	0.97	0.66	0.56
2526.03 M		40.35	12.06	12.73	6.50	4.68	3.97	4.28	2.61	2.78	3.08	1.97	1.44	1.36	0.98	0.64	0.55
2526.04		40.89	11.63	12.48	6.57	4.77	3.93	4.20	2.61	2.72	3.15	2.01	1.37	1.40	1.04	0.66	0.56
2526.05		40.27	11.44	12.93	6.74	4.92	3.89	4.16	2.56	2.66	3.27	2.05	1.33	1.49	1.08	0.67	0.55
2526.06 J		40.06	11.97	12.78	6.80	4.82	3.71	4.43	2.54	2.66	3.18	1.99	1.28	1.49	1.12	0.64	0.53

หน่วย : ร้อยละ

ตาราง ก-5 แสดงส่วนแบ่งตลาดสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2524-2528 (ต่อ)

YEAR	TIME	BBL	KTB	TFB	SCB	BAY	BBC	BMB	SBL	FCB	TMB	BOA	SYB	UBB	TDB	LTB	NTB
2526.07		40.27	11.36	12.77	6.80	4.94	3.80	4.44	2.66	2.61	3.24	2.04	1.29	1.51	1.10	0.63	0.54
2526.08		40.21	11.18	12.86	6.75	4.89	3.83	4.53	2.61	2.66	3.37	2.07	1.27	1.51	1.10	0.62	0.54
2526.09	S	39.98	11.15	13.09	6.83	4.89	3.76	4.57	2.60	2.60	3.38	2.08	1.28	1.51	1.08	0.61	0.59
2526.10		39.82	11.04	13.25	6.91	4.82	3.75	4.62	2.72	2.60	3.33	2.11	1.28	1.51	1.06	0.58	0.59
2526.11		39.90	10.90	13.25	6.92	4.76	3.74	4.72	2.79	2.63	3.32	2.06	1.28	1.49	1.05	0.58	0.60
2526.12	D	39.20	11.75	13.22	6.97	4.58	3.66	4.47	2.82	2.80	3.53	1.98	1.35	1.50	1.03	0.57	0.57
2527.01	27	38.30	11.89	13.54	7.01	4.65	3.77	4.40	2.89	2.89	3.56	2.03	1.38	1.51	1.01	0.55	0.62
2527.02		37.70	11.94	13.77	7.17	4.67	3.80	4.51	2.87	2.95	3.53	2.01	1.38	1.48	1.00	0.60	0.61
2527.03	M	37.36	12.16	13.91	7.26	4.65	3.77	4.60	2.85	2.89	3.60	1.97	1.39	1.45	0.98	0.58	0.58
2527.04		37.07	12.23	13.85	7.40	4.80	3.76	4.62	2.84	2.74	3.71	1.94	1.40	1.47	1.01	0.58	0.58
2527.05		36.89	12.30	14.01	7.50	4.78	3.74	4.46	2.86	2.73	3.78	1.92	1.37	1.48	1.03	0.60	0.57
2527.06	J	37.09	12.17	14.20	7.39	4.81	3.71	4.49	2.89	2.61	3.73	1.90	1.40	1.48	0.99	0.58	0.58
2527.07		36.85	12.16	14.19	7.53	4.70	3.75	4.45	2.89	2.59	3.84	1.95	1.42	1.51	1.00	0.59	0.59
2527.08		36.46	12.15	14.24	7.55	4.71	3.79	4.58	2.91	2.62	3.81	2.01	1.50	1.51	1.00	0.57	0.60
2527.09	S	36.11	12.21	14.41	7.57	4.66	3.81	4.50	2.95	2.72	3.88	1.99	1.48	1.51	0.98	0.59	0.63
2527.10		36.51	11.19	14.54	7.68	4.64	3.88	4.50	3.01	2.77	3.94	2.02	1.54	1.54	1.01	0.58	0.63
2527.11		37.94	10.78	14.01	7.91	4.43	3.80	4.52	3.02	2.77	3.89	1.97	1.32	1.52	0.96	0.57	0.59
2527.12	D	37.58	10.78	13.97	7.81	4.55	3.72	4.50	3.14	2.73	4.08	1.97	1.53	1.52	0.97	0.56	0.59
2528.01	28	37.60	10.98	13.90	7.76	4.53	3.76	4.46	3.12	2.68	4.12	1.91	1.51	1.52	0.98	0.57	0.58
2528.02		37.52	10.97	13.81	7.85	4.52	3.69	4.48	3.18	2.73	4.16	1.92	1.48	1.52	0.99	0.56	0.62
2528.03	M	37.36	10.87	13.70	7.90	4.50	3.65	4.41	3.16	3.08	4.17	1.88	1.64	1.51	1.03	0.53	0.61
2528.04		37.28	10.96	13.55	7.88	4.43	3.66	4.42	3.18	3.03	4.18	1.92	1.74	1.54	1.06	0.54	0.65
2528.05		37.09	10.89	13.43	8.01	4.45	3.69	4.45	3.23	3.05	4.24	1.92	1.78	1.55	1.04	0.54	0.66
2528.06	J	36.78	10.74	13.43	8.29	4.47	3.64	4.48	3.27	3.03	4.40	1.89	1.77	1.56	1.07	0.53	0.66
2528.07		36.18	10.58	13.56	8.44	4.55	3.71	4.47	3.33	3.12	4.54	1.93	1.76	1.56	1.09	0.54	0.66
2528.08		36.31	10.59	13.34	8.56	4.66	3.73	4.28	3.30	3.15	4.55	1.94	1.78	1.53	1.09	0.54	0.65
2528.09	S	36.01	10.72	13.48	8.41	4.73	3.75	4.15	3.29	3.30	4.56	1.96	1.79	1.56	1.09	0.54	0.66
2528.10		35.81	11.04	13.50	8.37	4.67	3.69	4.16	3.28	3.32	4.60	1.92	1.78	1.57	1.09	0.54	0.65
2528.11		35.70	10.98	13.49	8.37	4.76	3.69	4.07	3.31	3.37	4.65	1.95	1.73	1.62	1.07	0.54	0.65
2528.12	D	35.36	10.91	13.54	8.41	4.76	3.66	4.17	3.38	3.47	4.75	1.92	1.79	1.63	1.09	0.54	0.64

ภาคผนวก ข.

เทคนิคการพยากรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข-1 สมการแนวโน้ม (Trend Curve)

สมการแนวโน้มเป็นการวิเคราะห์แนวโน้มอนุกรมเวลา โดยเลือกรูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Formulars) ที่สามารถเข้ากับลักษณะของข้อมูลได้เหมาะสมที่สุด การตัดสินใจเลือกรูปแบบใด จะพิจารณาจากค่า R-square (Coefficient of Determination) ที่ให้ค่าสูงสุด

จากตาราง ข-1.1 เราจะเลือกสมการ $Y = a + bX$ ซึ่งเป็นสมการเชิงเส้นเพื่อใช้พยากรณ์ตัวแปร Y (ปริมาณเงินให้สินเชื่อ) เนื่องจากให้ค่า R-square สูงสุด ($R^2 = 0.976720$)

สมการแนวโน้มเชิงเส้นของ Y คือ

$$\hat{Y} = 88059 + 2055.9312\ X$$

(จุดเริ่มต้นอยู่ที่ปี 2524; X มีหน่วยเป็นเดือน

$\hat{Y}$ เป็นปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (..ล้านบาท))

ตาราง ข-1.1 การวิเคราะห์สมการแนวโน้มปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ จำกัด

CURVES ANALYSIS

*** SOLVE EQUATION ***

CURVE	EQUATION-FORM	A	B	R-SQUARED	ADJ. R**2
1	A+B*X	+88059.000000	+2055.931200	0.976720	0.976319
2	A*EXP(B*X)	+95378.984000	+0.014039	0.975209	0.974782
3	A*(X**B)	+66777.078000	+0.249596	0.820116	0.817015
4	A+B/X	+160578.734000	-125821.875000	0.256832	0.244019
5	1/(A+B*X)	+0.000010	-0.000000	0.960690	0.960013
6	X/(A*X+B)	+0.000006	+0.000007	0.349881	0.338672
7	A+B*LOG(X)	+39768.984000	+35306.262000	0.766331	0.762302
8	EXP(A+B/X)	+11.966365	-0.930405	0.300726	0.288669

Press [SPACE] to return to menu

รูปแบบทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สมการแนวโน้มมีอยู่ด้วยกัน 8 รูปแบบ ดังตาราง ข-1.2

ตาราง ข-1.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สมการแนวโน้ม[1]

Formula No.	Curve Type	Original Form	Linear Conversion
1	LINEAR	$Y = a + bX$	$Y = a + bX$
2	EXPONENTIAL	$Y = ae^{bx}$	$\log Y = \log a + bX$
3	MODIFIED EXPONENTIAL	$Y = aX^{b}$	$\log Y = \log a + b \log X$
4	INVERSE LINEAR	$Y = a + b/X$	$Y = a + b/X$
5	-	$Y = 1/(a+bX)$	$1/Y = a + bX$
6	-	$Y = X/(aX+b)$	$1/Y = a + b/X$
7	-	$Y = a + b \log X$	$Y = a + b \log X$
8	-	$Y = e^{(a+b/x)}$	$\log Y = a + b/X$

หมายเหตุ Y แทนค่าพยากรณ์ ,X แทนช่วงเวลา และ a,b เป็นค่าคงที่ > 0

รูปแบบที่ 1 เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มอนุกรมเวลาแบบเชิงเส้น (Linear Trend)

รูปแบบที่ 2 เป็นการวิเคราห์แนวโน้มอนุกรมเวลาแบบเอกซ์โปเนนเชียล (Exponential Trend)

รูปแบบที่ 3 เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มอนุกรมเวลาแบบ Modified Exponential ซึ่งมีสมการทั่วไปเป็น $Y = k + aX^{b}$ และมีรูปแบบของสมการดังรูป ข-1.1

---

[1] Pricha Pantumsinchai, Hassan and Ishwar, Basic Program for Production and Operation Management (New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1983), p. 43.

รูป ช-1.1 แสดง Modified Exponential Curve[1]

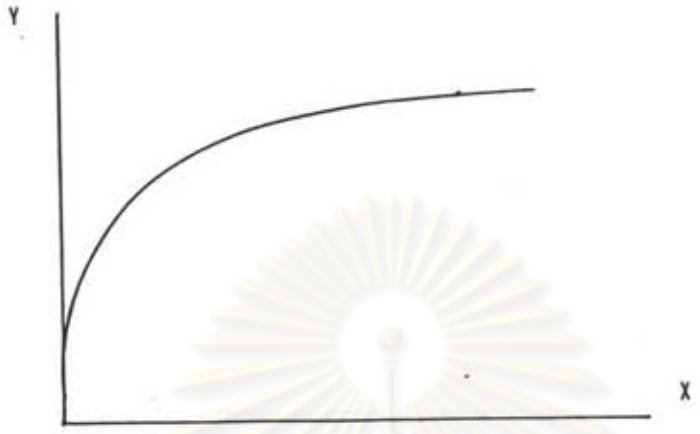

0 < a, 0 < b < 1

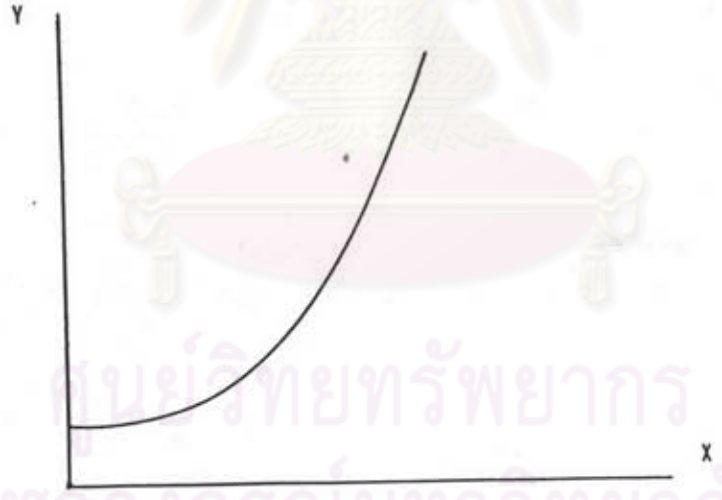

1 < b, 0 < a

[1] Neil Seitz, Business Forecasting : Concepts and Microcomputer Applications (Virginia :Reston Publishing Company,Inc., 1984) p. 47.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบที่ 4 เป็นรูปแบบ Inverse Linear Trend มีสมการเป็น $Y = a + b(1/X)$[1]

ตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับรูปแบบนี้คือการคำนวณต้นทุนการผลิตต่อหน่วย (Cost per Unit) โดยให้ต้นทุนแปรได้ต่อหน่วย (Variable cost per unit) เป็นค่า a และต้นทุนคงที่ทั้งหมด (Total fixed costs) เป็น b ถ้า X เป็นจำนวนหน่วยของการผลิต และ Y เป็นต้นทุนการผลิตต่อหน่วย ดังนั้น ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยจะเป็นไปตาม Inverse linear pattern ตามสมการข้างต้น กราฟของความสัมพันธ์ตามรูปแบบของสมการนี้ดังรูป ข-1.2

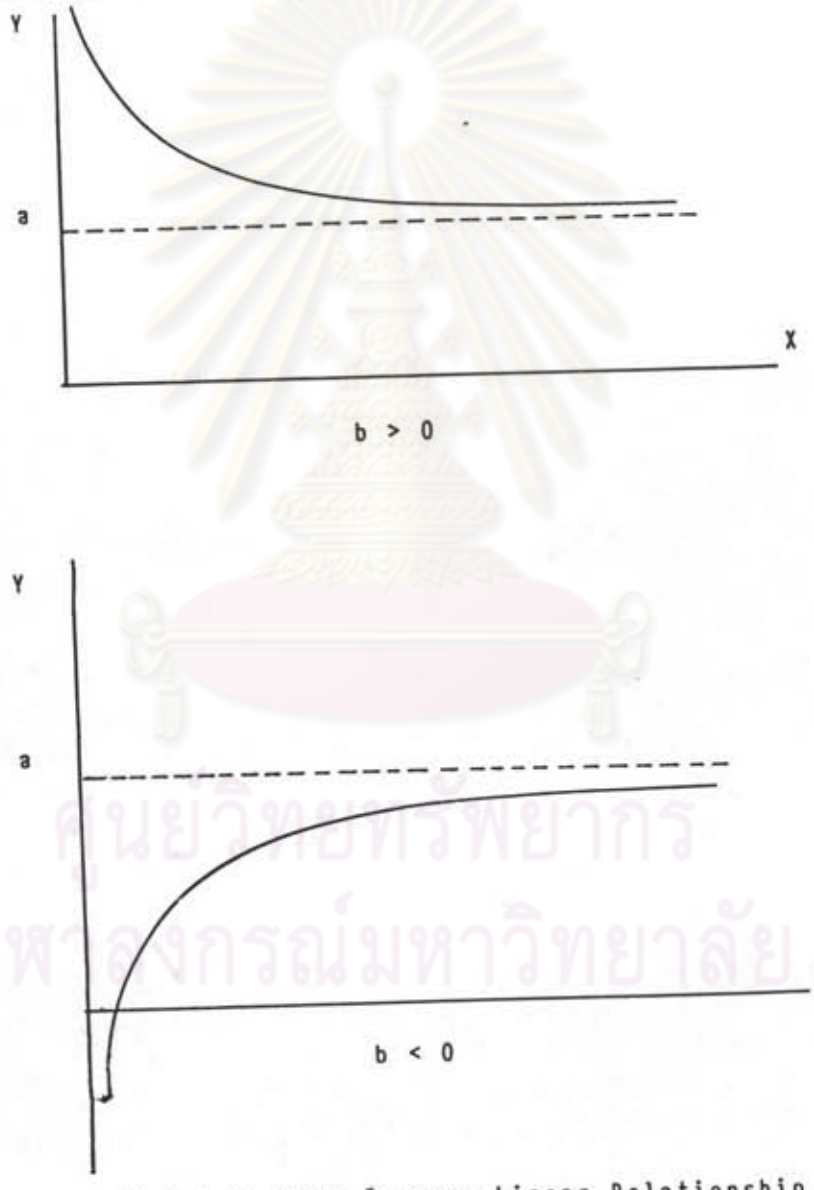

รูป ข-1.2 แสดง Inverse Linear Relationship

[1] Neil Seitz, Business Forecasting : Concepts and Microcomputer Applications (Virginia :Reston Publishing Company,Inc., 1984) p. 47.

รูปแบบที่ 5 มีสมการเป็น $Y = 1/(a + bX)$ ซึ่งค่า Y มี limit เข้าสู่ศูนย์ ดังรูป ข-1.3

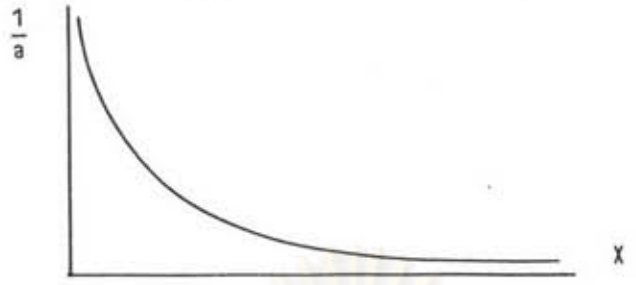

รูป ข-1.3 แสดงรูปแบบสมการ $Y = 1/(a+bx)$

รูปแบบที่ 6 มีสมการเป็น $Y = X/(aX + b)$, $\lim_{X \to \infty} Y = 1/a$ มีสมการดังรูป ข-1.4

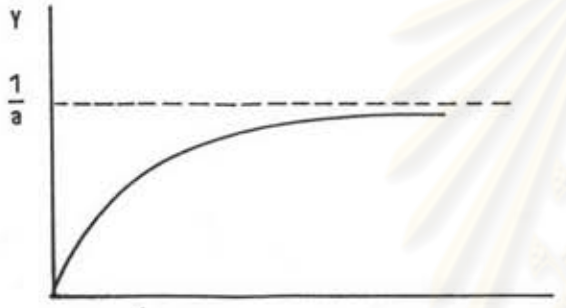

รูป ข-1.4 แสดงรูปแบบสมการ $Y = X/(ax+b)$

รูปแบบที่ 7 มีสมการเป็น $Y = a + b \log X$ ดังรูป ข-1.5

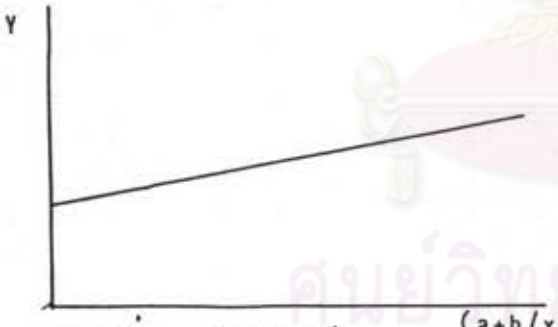

รูป ข-1.5 แสดงรูปแบบสมการ $Y = a+b\log X$

รูปแบบที่ 8 มีสมการเป็น $Y = e^{(a+b/x)}$, $\lim_{X \to \infty} Y = e^{a}$ ดังรูป ข-1.6

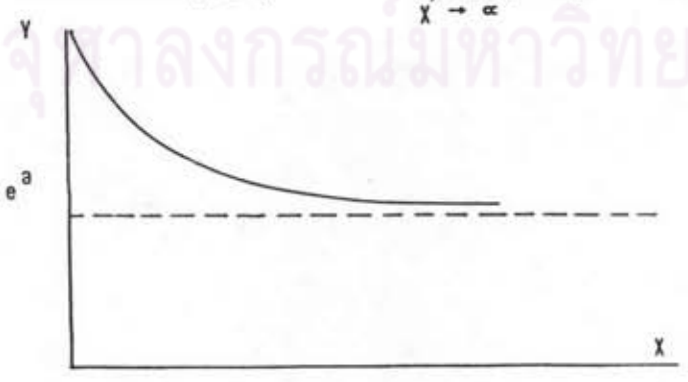

รูป ข-1.6 แสดงรูปแบบสมการ $Y = e^{(a+b/x)}$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข-2 วิธีหาค่าถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average)

การหาค่าถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่ หมายถึงการเอาข้อมูลในอดีตมาถ่วงน้ำหนัก โดยให้น้ำหนักแต่ละข้อมูลในอดีตเท่า ๆ กัน เพื่อคาดคะเนผลในอนาคต วิธีการหาค่าถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่อาจแบ่งได้เป็น 2 วิธี คือ Single Moving Average และ Linear Moving Average

Single Moving Average เป็นการหาค่าถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบธรรมดา รูปแบบของวิธีนี้เป็นตัวแบบคงที่ (Horizontal Model) ที่ลักษณะของข้อมูลไม่ค่อยจะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากค่าคงที่ของตัวแบบมากนัก ดังรูป ข-2.1

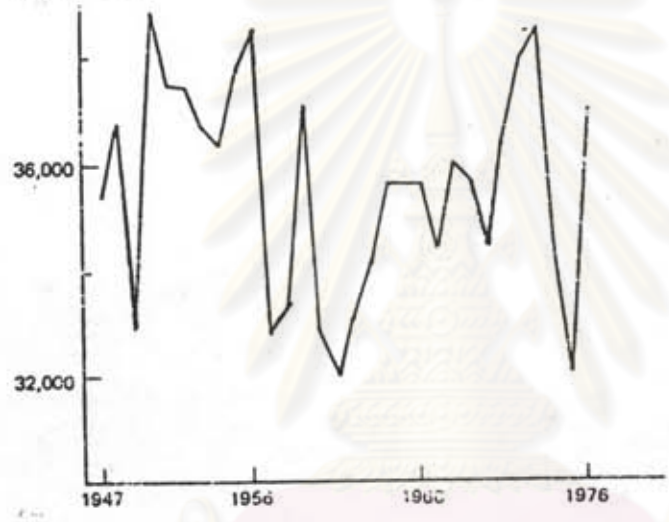

รูป ข-2.1

โดยทั่วไป ถ้าเรามีข้อมูลคือ $X_t, X_{t-1}, \ldots\ldots\ldots\ldots, X_{t-N+1}, X_{t-N}, \ldots\ldots X_1$ และ N เป็นจำนวนงวด (หรือ period) ที่ต้องการถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่ ดังนั้น ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (M_t) ณ เวลาใด ๆ คือ

$$M_t = (X_t + X_{t-1} + \ldots\ldots\ldots + X_{t-N+1}) / N$$

หรือ $$M_t = M_{t-1} + (X_t - X_{t-N}) / N$$

การพยากรณ์ล่วงหน้า k งวด ณ เวลาที่ t คือ

$$F_t(k) = M_t \quad ; k = 1,2,\ldots\ldots\ldots$$

การพิจารณาเลือกค่า N ในการเฉลี่ยเคลื่อนที่ จะพิจารณาจากค่า N ที่ให้ค่าอัตราร้อยละความผิดพลาดสัมบูรณ์เฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error; MAPE) ต่ำสุด

ผลการคำนวณโดยใช้การถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบธรรมดาของปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด เมื่อจำนวนเทอมในการเฉลี่ย N = 1 ดังปรากฏในตาราง ข-2.1 และตาราง ข-2.2

ตาราง ข-2.1 แสดงการพยากรณ์โดยวิธี Single Moving Average

SMAVE - SINGLE MOVING AVERAGE
TIME SERIES : KTB

PERIOD	ACTUAL	FORECAST	ERROR	%ERROR
2	33223.00	33314.00	-91.00	0.27
3	34582.00	33223.00	1359.00	3.93
4	36333.00	34582.00	1751.00	4.82
5	35672.00	36333.00	-661.00	1.85
6	33992.00	35672.00	-1680.00	4.94
7	32679.00	33992.00	-1313.00	4.02
8	32118.00	32679.00	-561.00	1.75
9	32203.00	32118.00	85.00	0.26
10	31327.00	32203.00	-876.00	2.80
11	31115.00	31327.00	-212.00	0.68
12	31792.00	31115.00	677.00	2.13
13	33420.00	31792.00	1628.00	4.87
14	35355.00	33420.00	1935.00	5.47
15	37400.00	35355.00	2045.00	5.47
16	39301.00	37400.00	1901.00	4.84
17	38378.00	39301.00	-923.00	2.41
18	38317.00	38378.00	-61.00	0.16
19	36401.00	38317.00	-1916.00	5.26
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
50	58822.00	57780.00	1042.00	1.77
51	59280.00	58822.00	458.00	0.77
52	59851.00	59280.00	571.00	0.95
53	59492.00	59851.00	-359.00	0.60
54	59136.00	59492.00	-356.00	0.60
55	57669.00	59136.00	-1467.00	2.54
56	58031.00	57669.00	362.00	0.62
57	58891.00	58031.00	860.00	1.46
58	61112.00	58891.00	2221.00	3.63
59	61220.00	61112.00	108.00	0.18
60	61941.00	61220.00	721.00	1.16
61		61941.00		
62		61941.00		
63		61941.00		
64		61941.00		
65		61941.00		

NUMBER OF ERROR OBSNS 59
MEAN % ERROR OR BIAS .9828097
MEAN ABSOLUTE %ERROR 2.834119
MEAN SQUARED ERROR (MSE) 2739153
MEAN ABSOLUTE ERROR 1259.508
Press any key to continue.....

ตาราง ข-2.2 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าพยากรณ์ด้วยวิธีการ
พยากรณ์แบบ Single Moving Average

```
ENTER NUMBER OF PERIODS IN THE MOVING AVERAGE —>? 1

SMAVE   - SINGLE MOVING AVERAGE
TIME SERIES : KTB

NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS  .9828097
MEAN ABSOLUTE %ERROR  2.834119
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  2739153
MEAN ABSOLUTE ERROR  1259.508

                                  24000.00  34000.00  44000.00  54000.00  64000.00
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+---------+
  1  33314.00            -         O
  2  33223.00  33314.00  -         +
  3  34582.00  33223.00  -         * O                    o = ค่าจริง
  4  36333.00  34582.00  -           *O                   * = ค่าพยากรณ์
  5  35672.00  36333.00  -           +                    + = ค่าจริง = ค่าพยากรณ์
  6  33992.00  35672.00  -         O *
  7  32679.00  33992.00  -         O*
  8  32118.00  32679.00  -
        |         |
        |         |
        |         |
        |         |
        |         |
        |         |
        |         |
        |         |
        |         |
        |         |
 46  54552.00  59585.00  -                                  O    *
 47  54149.00  54552.00  -                                 O*
 48  55887.00  54149.00  -                                 * O
 49  57780.00  55887.00  -                                   * O
 50  58822.00  57780.00  -                                     *O
 51  59280.00  58822.00  -                                      +
 52  59851.00  59280.00  -                                      *O
 53  59492.00  59851.00  -                                      O*
 54  59136.00  59492.00  -                                      +
 55  57669.00  59136.00  -                                     O*
 56  58031.00  57669.00  -                                     +
 57  58891.00  58031.00  -                                     *O
 58  61112.00  58891.00  -                                       * O
 59  61220.00  61112.00  -                                         +
 60  61941.00  61220.00  -                                         *O
 61            61941.00  -                                         *
 62            61941.00  -                                         *
 63            61941.00  -                                         *
 64            61941.00  -                                         *
 65            61941.00  -                                         *
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+---------+
                                  24000.00  34000.00  44000.00  54000.00  64000.00
Press any key to continue.....
```

Linear Moving Average คือการเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบเส้นตรง ใช้กับข้อมูลที่มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงโดยมีแนวโน้ม (Linear Trend Process) คือมีส่วนคงที่ (Intercept) และส่วนของความลาดชัน (Slope Component) ดังรูป ข-2.3

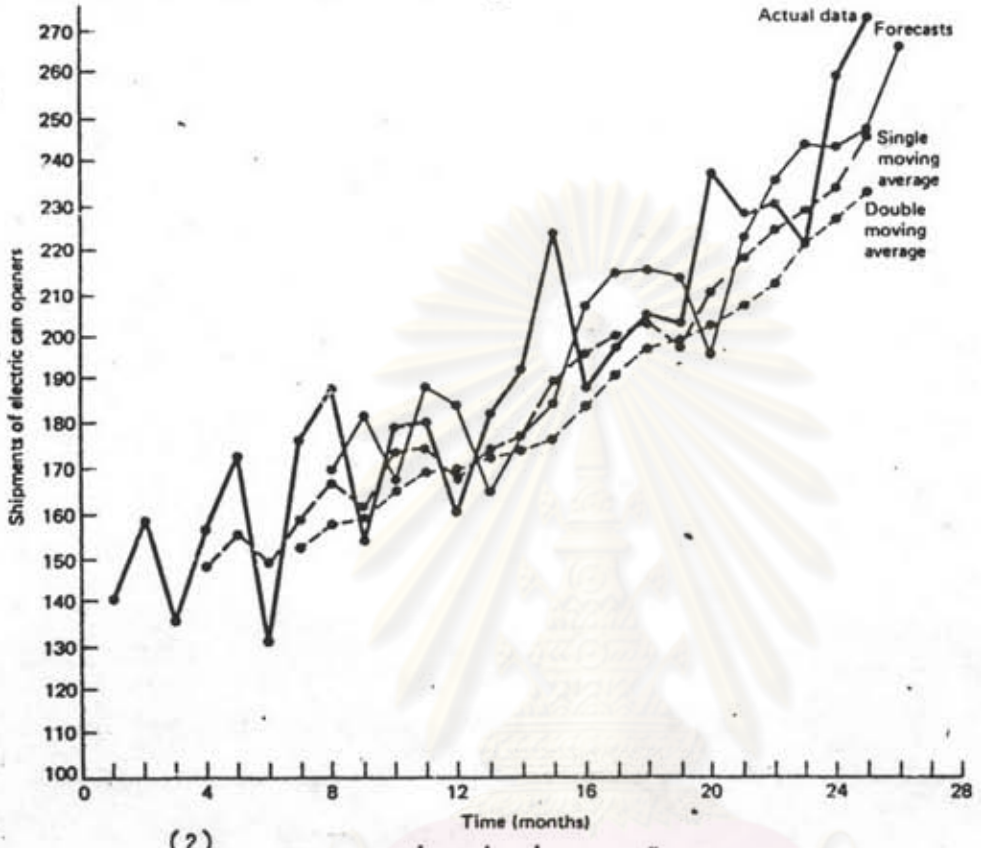

รูป ข-2.3

ถ้าให้ $M_t^{(2)}$ เป็นการเฉลี่ยเคลื่อนที่ซ้ำสองครั้ง (Double Moving Average)

M_t เป็นการเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบธรรมดา (Single Moving Average)

N เป็นจำนวนงวดในการเฉลี่ย

จะได้ $$M_t^{(2)} = (M_{t-N+1}^{(2)} + \cdots\cdots\cdots + M_{t-1}^{(2)} + M_t^{(2)}) / N$$

หรือ $$M_t^{(2)} = M_{t-1}^{(2)} + (M_t - M_{t-N}) / N$$

สำหรับค่าความชัน (b_t) และ Intercept (a_t) ตลอดจนค่าพยากรณ์ k งวด คำนวณได้จากสมการดังต่อไปนี้

$$b_t = 2(M_t - M_t^{(2)}) / (N-1)$$

$$a_t = 2M_t - M_t$$

$$F_t(k) = a_t + b_t k \quad ; k = 1,2,....$$

หมายเหตุ สำหรับวิธีนี้มีข้อจำกัด คือจะต้องมีข้อมูลที่ใช้ในการพยากรณ์อย่างต่ำ 2N

ผลการคำนวณโดยใช้การถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบเส้นตรงของปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด เมื่อจำนวนงวดในการเฉลี่ย N = 2 ปรากฏว่าผลของการพยากรณ์มี MAPE = 3.35 และผลการพยากรณ์ในเดือน ม.ค.ปี 2529 จะมีปริมาณเงินให้สินเชื่อเป็น 62,202.25 ล้านบาท ดังรายละเอียดในตาราง ข-2.4 และตาราง ข-2.5 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-2.4 แสดงการพยากรณ์โดยวิธี Linear Moving Average

LMAVE - LINEAR MOVING AVERAGE
TIME SERIES : KTB

PERIOD	ACTUAL	FORECAST	ERROR	%ERROR
4	36333.00	34853.50	1479.50	4.07
5	35672.00	37790.00	-2118.00	5.94
6	33992.00	36820.00	-2828.00	8.32
7	32679.00	33076.25	-397.25	1.22
8	32118.00	31090.75	1027.25	3.20
9	32203.00	30993.00	1210.00	3.76
10	31327.00	31803.50	-476.50	1.52
11	31115.00	31171.75	-56.75	0.18
12	31792.00	30405.00	1387.00	4.36
13	33420.00	31802.25	1617.75	4.84
14	35355.00	34334.75	1020.25	2.89
15	37400.00	37059.75	340.25	0.91
16	39301.00	39362.50	-61.50	0.16
17	38378.00	41310.00	-2932.00	7.64
18	38317.00	39573.00	-1256.00	3.28
19	36401.00	37609.50	-1208.50	3.32
20	36124.00	35876.25	247.75	0.69
50	58822.00	59556.75	-734.75	1.25
51	59280.00	60502.25	-1222.25	2.06
52	59851.00	60176.00	-325.00	0.54
53	59492.00	60337.25	-845.25	1.42
54	59136.00	59830.50	-694.50	1.17
55	57669.00	58777.75	-1108.75	1.92
56	58031.00	57035.25	995.75	1.72
57	58891.00	57021.25	1869.75	3.17
58	61112.00	59377.50	1734.50	2.84
59	61220.00	62312.25	-1092.25	1.78
60	61941.00	62912.75	-971.75	1.57
61		62202.25		
62		62616.75		
63		63031.25		
64		63445.75		
65		63860.25		

NUMBER OF ERROR OBSNS 57
MEAN % ERROR OR BIAS -7.307146E-03
MEAN ABSOLUTE %ERROR 3.358544
MEAN SQUARED ERROR (MSE) 4093169
MEAN ABSOLUTE ERROR 1503.408

ตาราง ข-2.5 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าพยากรณ์

```
LMAVE   - LINEAR MOVING AVERAGE
TIME SERIES : KTB

NUMBER OF ERROR OBSNS  57
MEAN % ERROR OR BIAS -7.807146E-03
MEAN ABSOLUTE %ERROR  3.358544
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  4093169
MEAN ABSOLUTE ERROR  1503.408

                          27000.00  38250.00  49500.00  60750.00  72000.00
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+
  1  33314.00           -      0
  2  33223.00           -      0
  3  34582.00           -       0
  4  36333.00  34853.50 -       *0
  5  35672.00  37790.00 -        0 *
  6  33992.00  36820.00 -      0  *
  7  32679.00  33076.25 -     +
  8  32118.00  31090.75 -    *0
  9  32203.00  30993.00 -    *0
 10  31327.00  31803.50 -    +
 11  31115.00  31171.75 -    +
 12  31792.00  30405.00 -   *0
 13  33420.00  31802.25 -    * 0
 14  35355.00  34334.75 -       +
 15  37400.00  37059.75 -         +
 16  39301.00  39362.50 -           +
 17  38378.00  41310.00 -          0  *
 18  38317.00  39573.00 -          0*
 19  36401.00  37609.50 -        0*
 20  36124.00  35876.25 -        +
 21  37248.00  34617.75 -       * 0
 22  38241.00  37321.25 -         *0
 23  40041.00  39332.25 -           *0
 24  42709.00  41235.75 -             *0
        :         :
        :         :
        :         :
        :         :
        :         :
        :         :
 56  58031.00  57035.25 -                                  *0
 57  58891.00  57021.25 -                                  *0
 58  61112.00  59377.50 -                                   *0
 59  61220.00  62312.25 -                                    0*
 60  61941.00  62912.75 -                                    0*
 61            62202.25 -                                     *
 62            62616.75 -                                      *
 63            63031.25 -                                      *
 64            63445.75 -                                      *
 65            63860.25 -                                       *
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+
                          27000.00  38250.00  49500.00  60750.00  72000.00
Press any key to continue.....
```

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข- 3 เทคนิคทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียล (Exponential Smoothing)

Exponential Smoothing เป็นเทคนิคของวิธีการหาค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบถ่วงน้ำหนัก โดยการหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลในอดีตทั้งหมดด้วยน้ำหนัก การเฉลี่ยเคลื่อนที่จะค่อย ๆ ลดลงเมื่อเวลาของข้อมูลในอดีตห่างไกลจากปัจจุบันมากขึ้น และน้ำหนักที่ใช้ก็ใช้เพียงค่าเดียวเท่านั้น คือ α ผู้ใช้เพียงแต่อาศัยประสพการณ์ในการพยากรณ์เพื่อกำหนดค่าของ α เท่านั้น

เทคนิคการทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียล มีอยู่ด้วยกันหลายวิธี แต่ที่ผู้เขียนได้ใช้ในการวิเคราะห์มีอยู่ด้วยกัน 6 วิธี คือ

- Single Exponential Smoothing
- Double Exponential Smoothing
- Tripple Exponential Smoothing
- Adaptive-response-rate Single Exponential Smoothing
- Holt's Two-Parameter Method
- Winters' Three-Parameter Trend and Seasonality Method

การทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียลครั้งเดียว (Single Exponential Smoothing)

นิยามโดย $$S_t(x) = \alpha x_t + (1-\alpha)S_{t-1}(x) \quad \text{.....(1)}$$

เมื่อ $S_t(x)$ คือค่าของการทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียลครั้งเดียวที่เวลา t ของข้อมูล $x_t, x_{t-1}, \ldots\ldots\ldots$

α คือค่าคงที่ที่กำหนดน้ำหนักของการเฉลี่ย โดยที่ $0<\alpha<1$

จากสมการ 1 สามารถเขียนให้อยู่ในรูปใหม่ดังนี้

$$S_t(x) = \alpha x_t + \alpha(1-\alpha)x_{t-1} + \alpha(1-\alpha)^2 x_{t-2} + \ldots\ldots\ldots$$
$$= \sum_{k=0}^{\alpha} \alpha(1-\alpha)^k x_{t-k}$$

การกำหนดค่าเริ่มต้น Program จะใช้ข้อมูลตัวแรกหรือผู้ใช้อาจกำหนดเองก็ได้ สำหรับการกำหนดค่า α โดยที่ $0<\alpha<1$ เพื่อทำให้ค่าพยากรณ์ล่วงหน้าใกล้เคียงกับค่าจริงมากที่สุด โดยปกติมักนิยมใช้ค่าของ α ระหว่าง 0.10 ถึง 0.30 เมื่อค่าของ α น้อยจะมีจำนวนช่วงเวลาในอดีตรวมอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ถ้า α มีค่ามาก จะมีจำนวนช่วงเวลารวมอยู่น้อย และเมื่อการแปรผันที่ไม่สม่ำเสมอมีเป็นจำนวนมาก ควรใช้ α ที่มีค่าน้อยในการทำให้เรียบ และในทางตรงข้ามเมื่อการ

แปรผันที่ไม่สม่ำเสมอมีเป็นจำนวนน้อย ก็ใช้ α ที่มีค่ามาก เนื่องจากไม่มีความจำเป็นในการทำให้ลักษณะของข้อมูลเรียบมากนัก การกำหนดค่า α นอกจากจะพิจารณาจากวิธีการที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังอาจพิจารณาจากค่า α ที่ให้ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนในการการพยากรณ์ต่ำสุด

การหาค่าพยากรณ์ k งวด คำนวณได้จาก

$$F(k) = S \qquad ;k=1,2,.....$$

ตัวอย่างการแสดงการทำให้เรียบแบบ Single Exponential ปรากฏในตาราง ข-3.1 และตาราง ข-3.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-3.1 แสดงการพยากรณ์โดยวิธีเอกซ์โปเนนเชียลครั้งเดียว

```
        - SINGLE EXPONENTIAL SMOOTHING
TIME SERIES : KTB
ALPHA =  .9
INITIAL SMOOTHED AVERAGE =  33314
LAST PERIOD ESTIMATE OF SMOOTHED AVERAGE =  61865.51

PERIOD     ACTUAL   FORECAST      ERROR   %ERROR
   2     33223.00   33314.00     -91.00     0.27
   3     34582.00   33232.10    1349.90     3.90
   4     36333.00   34447.01    1885.99     5.19
   5     35672.00   36144.40    -472.40     1.32
   6     33992.00   35719.24   -1727.24     5.08
   7     32679.00   34164.72   -1485.72     4.55
   8     32118.00   32827.57    -709.57     2.21
   9     32203.00   32188.96      14.04     0.04
  10     31327.00   32201.60    -874.60     2.79
  11     31115.00   31414.46    -299.46     0.96
  12     31792.00   31144.95     647.05     2.04
  13     33420.00   31727.29    1692.71     5.06
  14     35355.00   33250.73    2104.27     5.95
  15     37400.00   35144.57    2255.43     6.0
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
                        .          .          .
  50     58822.00   57574.22    1247.78     2.12
  51     59280.00   58697.22     582.78     0.98
  52     59351.00   59221.72     629.28     1.05
  53     59492.00   59788.07    -296.07     0.50
  54     59136.00   59521.61    -385.61     0.65
  55     57669.00   59174.56   -1505.56     2.61
  56     58031.00   57819.56     211.45     0.36
  57     58891.00   58009.86     881.14     1.50
  58     61112.00   58802.89    2309.11     3.78
  59     61220.00   60881.09     338.91     0.55
  60     61941.00   61186.11     754.89     1.22
  61                61865.51
  62                61933.45
  63                61940.25
  64                61940.93
  65                61940.99

NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS  1.086954
MEAN ABSOLUTE %ERROR  2.926011
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  2866903
MEAN ABSOLUTE ERROR  1305.093
Press any key to continue.....
```

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-3.2 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าพยากรณ์

```
X       - SINGLE EXPONENTIAL SMOOTHING
TIME SERIES : KTB
ALPHA =  .9
INITIAL SMOOTHED AVERAGE =  33314
LAST PERIOD ESTIMATE OF SMOOTHED AVERAGE =  61865.51

NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS  1.086954
MEAN ABSOLUTE %ERROR  2.926011
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  2866903
MEAN ABSOLUTE ERROR  1305.093

                                24000.00  34000.00  44000.00  54000.00  64000.00
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+
  1  33314.00            -         0
  2  33223.00  33314.00 -         +
  3  34582.00  33232.10 -         * 0
  4  36333.00  34447.01 -           * 0
  5  35672.00  36144.40 -           -
  6  33992.00  35719.24 -          0 *
  7  32679.00  34164.72 -         0*
  8  32118.00  32827.57 -        0*
  9  32203.00  32188.96 -        +
 10  31327.00  32201.60 -       0*
 11  31115.00  31414.46 -       +
 12  31792.00  31144.95 -       *0      -
 13  33420.00  31727.29 -        *0
 14  35355.00  33250.73 -         * 0
 15  37400.00  35144.57 -           * 0
 16  39301.00  37174.46 -             * 0
 17  38378.00  39088.34 -              0*
 18  38317.00  38449.04 -              +
 19  36401.00  38330.21 -             0 *
 20  36124.00  36593.92 -             0*
 21  37248.00  36170.99 -             *0
 22  38241.00  37140.30 -              *0
 23  40041.00  38130.93 -                * 0
 24  42709.00  39849.99 -                  *  0
 25  39589.00  42423.10 -                   0 *
 26  42673.00  39872.41 -                   *  0
 27  42216.00  42392.94 -                      +
 28  41573.00  42233.70 -                      +
 29  41920.00  41639.07 -                      +
 30  44712.00  41891.91 -                      *  0
 31  42650.00  44429.99 -                       0*
 32  42984.00  42828.00 -                       +
 33  44094.00  42968.40 -                       *0
 34  44863.00  43981.44 -                        *0
 35  45707.00  44774.84 -                         *0
 36  51051.00  45613.79 -                           *  0
 37  52857.00  50507.28 -                              * 0
 38  53612.00  52622.03 -                                *0
 39  55988.00  53513.00 -                                  * 0
 40  56961.00  55740.50 -                                    *0
 41  58061.00  56838.95 -                                     *0
 42  57690.00  57938.80 -                                      +
 43  58164.00  57714.38 -                                      +
 44  58836.00  58119.09 -                                      *0
 45  59585.00  58764.31 -                                       *0
 46  54552.00  59502.93 -                                        0  *
 47  54149.00  55047.09 -                                       0*
 48  55887.00  54238.81 -                                       * 0
 49  57780.00  55722.18 -                                         * 0
 50  58822.00  57574.22 -                                          *0
 51  59280.00  58697.22 -                                           +
 52  59851.00  59221.72 -                                           *0
 53  59492.00  59788.07 -                                           0*
 54  59136.00  59521.61 -                                           0*
 55  57669.00  59174.56 -                                          0*
 56  58031.00  57819.56 -                                          +
 57  58891.00  58009.86 -                                          *0
 58  61112.00  58802.89 -                                            * 0
 59  61220.00  60881.09 -                                              +
 60  61941.00  61186.11 -                                              *0
 61            61865.51 -                                               *
 62            61933.45 -                                               *
 63            61940.25 -                                               *
 64            61940.93 -                                               *
 65            61940.99 -                                               *
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+
                                24000.00  34000.00  44000.00  54000.00  64000.00
```

การทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียลซ้ำสองครั้ง (Double Exponential Smoothing)

ใช้แนวความคิดและวิธีการเหมือนการเฉลี่ยเคลื่อนที่ซ้ำสองครั้ง (Linear Moving Average) เพียงแต่แตกต่างกันในแง่น้ำหนักที่ให้กับข้อมูลในอดีต และการทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียลมีปัญหาในการกำหนดค่าเริ่มต้นในขณะที่การเคลื่อนที่ไม่มีปัญหา

รูปแบบของสมการยึดหลัก Linear Trend คือให้ค่า a เป็น intercept และค่า b เป็น slope ซึ่งจะถูกปรับค่าทุก ๆ คาบของเวลา ค่าพยากรณ์คำนวณได้จากสมการดังนี้

$$F_t(k) = a_t + b_t(k) \quad ;k = \text{คาบเวลาที่ต้องการพยากรณ์เป็น } 1,2\ldots$$

โดยที่

$$a_t = X_t + (1-\alpha)^2 e_t$$

$$b_t = b_{t-1} - \alpha e_t$$

$$e_t = F_{t-1}(1) - X_t \quad ;e_t = \text{ความผิดพลาดในการพยากรณ์}$$

การกำหนดค่าเริ่มต้น a และ b นั้น Program จะกำหนดค่า a (intercept) โดยใช้ข้อมูลตัวแรก และ slope เป็นศูนย์ หรือจะกำหนดค่าเริ่มต้นเองก็ได้ สำหรับตัวอย่างของวิธีนี้ได้แสดงไว้ในตาราง ข-3.3 และตาราง ข-3.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-3.3 แสดงการพยากรณ์โดยวิธีเอกซ์โปเนนเชียลชำลองครั้ง

XX - DOUBLE EXPONENTIAL SMOOTHING
TIME SERIES : KTB
ALPHA = .6000001
INITIAL ESTIMATE OF INTERCEPT = 33314
INITIAL ESTIMATE OF SLOPE = 0
LAST PERIOD ESTIMATE OF INTERCEPT = 61964.04
LAST PERIOD ESTIMATE OF SLOPE = 735.0521

PERIOD	ACTUAL	FORECAST	ERROR	%ERROR
2	33223.00	33314.00	-91.00	0.27
3	34582.00	33204.80	1377.20	3.98
4	36333.00	34824.68	1508.32	4.15
5	35672.00	37097.70	-1425.70	4.00
6	33992.00	36392.89	-2400.89	7.06
7	32679.00	34004.60	-1325.60	4.06
8	32118.00	32042.34	75.66	0.24
9	32203.00	31284.38	918.63	2.85
10	31327.00	31565.21	-238.21	0.76
11	31115.00	30788.54	326.46	1.05
12	31792.00	30603.72	1188.28	3.74
13	33420.00	31570.61	1849.39	5.53
14	35355.00	33758.61	1596.39	4.52
15	37400.00	36308.79	1091.21	2.92
16	39301.00	38827.46	473.54	1.20
17	38378.00	40997.76	-2619.76	6.83
18	38317.00	39626.57	-1309.57	3.42
19	36401.00	38884.50	-2483.50	6.82
20	36124.00	36262.27	-138.27	0.38
	⋮	⋮	⋮	⋮
50	58822.00	58064.18	757.82	1.29
51	59280.00	59679.35	-399.35	0.67
52	59851.00	60178.73	-327.73	0.55
53	59492.00	60620.29	-1128.29	1.90
54	59136.00	59983.20	-847.20	1.43
55	57669.00	59277.23	-1608.23	2.79
56	58031.00	57353.03	677.97	1.17
57	58891.00	57593.31	1297.69	2.20
58	61112.00	58821.32	2290.68	3.75
59	61220.00	61708.09	-488.09	0.80
60	61941.00	62084.98	-143.98	0.23
61		62699.09		
62		63434.14		
63		64169.19		
64		64904.24		

NUMBER OF ERROR OBSNS 59
MEAN % ERROR OR BIAS 8.895923E-02
MEAN ABSOLUTE %ERROR 3.004832

ตาราง ข-3.4 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าพยากรณ์

```
XX      - DOUBLE EXPONENTIAL SMOOTHING
TIME SERIES : KTB
ALPHA =  .6
INITIAL ESTIMATE OF INTERCEPT =  33314.
INITIAL ESTIMATE OF SLOPE     =  0
LAST PERIOD ESTIMATE OF INTERCEPT =  61964.04
LAST PERIOD ESTIMATE OF SLOPE     =  735.0532

NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS  -1.895922E-01
MEAN ABSOLUTE %ERROR  3.004202
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  3125549
MEAN ABSOLUTE ERROR  1321.732
```

การทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียลซ้ำสามครั้ง (Tripple Exponential Smoothing)

วิธีนี้ใช้กับข้อมูลที่มีลักษณะเป็น Quadratic model สมการพยากรณ์ถูกกำหนดโดย

$$F_t(k) = a_t + b_t k + 0.5\, c_t k^2 \qquad ,k = 1,2,.....$$

$$a_t = x_t + (1-\alpha)^3 e_t$$

$$b_t = b_{t-1} + c_{t-1} - 1.5\, \alpha^2 (2-\alpha) e_t$$

$$c_t = c_{t-1} - \alpha^3 e_t$$

โดยค่า e_t คือความผิดพลาดจากการพยากรณ์ล่วงหน้า 1 งวด

ในการกำหนดค่าเริ่มต้น a, b และ c สามารถกำหนดเองได้ หรือจะให้โปรแกรมกำหนดค่าเริ่มต้นให้ ซึ่งโปรแกรมจะกำหนดค่าเริ่มต้น a จากข้อมูลตัวแรก และกำหนดค่า b และ c เป็นศูนย์ ตัวอย่างของวิธีนี้ได้แสดงในตาราง ข-3.5 และตาราง ข-3.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-3.5 แสดงการพยากรณ์โดยวิธีเอกซ์โปเนนเชียลสามครั้ง

```
***     - TRIPLE EXPONENTIAL SMOOTHING
TIME SERIES DATA
ALPHA =  .4
INITIAL ESTIMATE OF A =  33314
INITIAL ESTIMATE OF B =  0
INITIAL ESTIMATE OF C =  0
LAST PERIOD ESTIMATE OF A =  62021.51
LAST PERIOD ESTIMATE OF B =  962.6497
LAST PERIOD ESTIMATE OF C =  103.5326
```

PERIOD	ACTUAL	FORECAST	ERROR	%ERROR
1	33223.00	33314.00	-91.00	0.27
3	34582.00	33204.80	1377.20	3.98
4	36333.00	34813.76	1519.24	4.18
5	35672.00	37248.40	-1576.40	4.42
6	33992.00	36779.82	-2787.82	8.20
7	32679.00	34280.41	-1601.41	4.90
8	32118.00	31945.20	172.80	0.54
9	32203.00	30870.60	1332.40	4.14
10	31327.00	31068.21	258.79	0.83
11	31115.00	30425.85	689.15	2.21
12	31792.00	30318.22	1473.78	4.64
13	33420.00	31393.58	2026.42	6.06
14	35355.00	33794.27	1560.73	4.41
15	37400.00	36657.39	742.11	1.98
16	39301.00	39467.07	-166.07	0.42
17	38378.00	41821.30	-3443.30	8.97
18	38317.00	40489.28	-2172.28	5.67
19	36401.00	39345.22	-2944.21	8.09
20	36124.00	36327.28	-203.28	0.56
21	37248.00	35141.36	2106.64	5.66
22	38241.00	36397.46	1843.54	4.82
23	40041.00	38103.70	1937.30	4.84
24	42709.00	40696.86	2012.14	4.71
25	39589.00	44317.22	-4728.21	11.94
26	42673.00	40946.45	1726.55	4.05
27	42216.00	43312.12	-1096.12	2.60
28	41573.00	43076.97	-1503.97	3.62
29	41920.00	41894.41	25.59	0.06
30	44712.00	41823.41	2888.59	6.46
31	42650.00	45102.04	-2452.04	5.75
32	42984.00	43261.82	-277.82	0.65
33	44094.00	42941.93	1152.07	2.61
34	44563.00	44135.88	727.13	1.62
35	45707.00	45286.41	420.59	0.92
36	51051.00	46405.40	4645.60	9.10
37	52857.00	52830.09	26.91	0.05
38	53612.00	56002.97	-2390.96	4.46
39	55988.00	56645.35	-657.35	1.17
40	56961.00	58580.18	-1619.18	2.84
41	58061.00	59252.02	-1191.02	2.05
42	57690.00	59825.13	-2135.13	3.70
43	58164.00	58754.66	-590.66	1.02
44	58836.00	58497.51	338.49	0.58
45	59585.00	58920.00	665.00	1.12
46	54552.00	59707.15	-5155.14	9.45
47	54149.00	53661.35	487.65	0.90
48	55887.00	51787.04	4099.96	7.34
49	57730.00	54026.23	3703.77	6.50
50	58822.00	57393.85	1428.15	2.43
51	59280.00	59610.81	-330.80	0.56
52	59851.00	60481.04	-630.04	1.05
53	59492.00	61003.32	-1511.32	2.54
54	59136.00	60314.39	-1178.39	1.99
55	57669.00	59407.96	-1738.96	3.02
56	58031.00	57274.92	756.08	1.30
57	58891.00	57237.50	1653.50	2.81
58	61112.00	58464.89	2647.11	4.33
59	61220.00	61551.67	-331.67	0.54
60	61941.00	62313.72	-372.72	0.60
61		63015.92		
62		64113.87		
63		65315.35		
64		66620.37		
65		68028.91		

```
NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS  6.968804E-02
MEAN ABSOLUTE %ERROR  3.495439
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  3891851
MEAN ABSOLUTE ERROR  1548.683
```

ตาราง ช-3.6 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าพยากรณ์

```
XXX     - TRIPLE EXPONENTIAL SMOOTHING
TIME SERIES : KTB
ALPHA =  .4
INITIAL ESTIMATE OF A =  33314
INITIAL ESTIMATE OF B =  0
INITIAL ESTIMATE OF C =  0
LAST PERIOD ESTIMATE OF A =  62021.51
LAST PERIOD ESTIMATE OF B =  942.6497
LAST PERIOD ESTIMATE OF C =  103.5326

NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS  6.968804E-02
MEAN ABSOLUTE %ERROR  3.495439
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  3891851
MEAN ABSOLUTE ERROR  1548.683
```

PERIOD	ACTUAL	FORECAST
1	33314.00	
2	33223.00	33314.00
3	34582.00	33204.80
4	36333.00	34813.76
5	35672.00	37248.40
6	33992.00	36779.82
7	32679.00	34280.41
8	32118.00	31945.20
9	32203.00	30870.60
10	31327.00	31068.21
11	31115.00	30425.85
12	31792.00	30318.22
13	33420.00	31393.58
14	35355.00	33794.27
15	37400.00	36657.89
16	39301.00	39467.07
17	38378.00	41821.30
18	38317.00	40489.28
19	36401.00	39345.22
20	36124.00	36327.28
21	37248.00	35141.36
22	38241.00	36397.46
23	40041.00	38103.70
24	42709.00	40696.86
25	39589.00	44317.22
26	42673.00	40946.45
27	42216.00	43312.12
28	41573.00	43076.97
29	41920.00	41894.41
30	44712.00	41823.41
31	42650.00	45102.04
32	42984.00	43261.82
33	44094.00	42941.93
34	44863.00	44135.88
35	45707.00	45286.41
36	51051.00	46405.40
37	52857.00	52830.09
38	53612.00	56002.97
39	55988.00	56645.35
40	56961.00	58580.18
41	58061.00	59252.02
42	57690.00	59825.13
43	58164.00	58754.66
44	58836.00	58497.51
45	59585.00	58920.00
46	54552.00	59707.15
47	54149.00	53661.35
48	55887.00	51787.04
49	57780.00	54026.23
50	58822.00	57393.85
51	59280.00	59610.81
52	59851.00	60481.04
53	59492.00	61003.32
54	59136.00	60314.39
55	57669.00	59407.96
56	58031.00	57274.92
57	58891.00	57237.50
58	61112.00	58464.89
59	61220.00	61551.67
60	61941.00	62313.72
61		63015.92
62		64113.87
63		65315.35
64		66620.37
65		68028.91

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Adaptive-response-rate Single Exponential Smoothing

วิธีนี้คล้ายการพยากรณ์แบบ Single Exponential method คือต้องกำหนดค่า α แต่แตกต่างกันตรงที่ค่า α ที่กำหนดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามลักษณะของข้อมูล

สมการของการพยากรณ์ของวิธีนี้คล้ายกับวิธีของ Single Exponential method ต่างกันตรงที่ค่า α แทนค่าด้วย α_t ดังนี้

$$F_{t+1} = \alpha_t x_t + (1-\alpha)F_t$$

โดย $$\alpha_{t+1} = |E_t/M_t|$$

$$E_t = \beta e_t + (1-\beta)E_{t-1}$$

$$M_t = \beta e_t + (1-\beta)M_{t-1}$$

$$e_t = x_t - F_t e_t = F_{t-1}(1) - x_t$$

α และ β คือค่าพารามิเตอร์มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1

E_t เรียกว่า Smoothed error term

M_t เรียกว่า Smoothed absolute error term

E_t/M_t เรียกว่า Tracking signal

โปรแกรมจะกำหนดค่าเริ่มต้น F_1 ด้วย x_1 และกำหนด e_1, E_1, M_1 ด้วยศูนย์ ซึ่งจะทำให้ค่าพยากรณ์ 2 งวดแรกเป็นค่าเดียวกัน ดังตัวอย่างได้แสดงไว้ในตาราง ข-3.7 และตาราง ข-3.8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-3.7 แสดงการพยากรณ์โดยวิธี Adaptive-response-rate SES.

```
* OPTIMAL SOLUTION *
********************

SEARCH ALPHA FROM  .05  TO  .9  STEP  .05
SEARCH BETA FROM  .05  TO  .9  STEP  .05

ADAPT  - ADAPTIVE RESPONSE RATE EXPO. SMOOTH.
TIME SERIES : KTB
BETA =  .3000001
INITIAL SMOOTHED AVERAGE =  33314
INITIAL SMOOTHED ERROR =  0
INITIAL SMOOTHED ABSOLUTE ERROR =  0
LAST PERIOD ESTIMATE OF SMOOTHED AVERAGE =  61938.59
LAST PERIOD SMOOTHED ERROR =  1164.696
LAST PERIOD SMOOTHED ABSOLUTE ERROR =  1168.6
```

PERIOD	ACTUAL	FORECAST	ERROR	%ERROR
2	33223.00	33314.00	-91.00	0.27
3	34582.00	33314.00	1268.00	3.67
4	36333.00	33325.57	3107.43	8.55
5	35672.00	34579.06	1092.94	3.06
6	33992.00	36331.56	-2339.55	6.88
7	32679.00	35844.94	-3165.94	9.69
8	32118.00	34062.63	-1944.63	6.05
9	32203.00	32693.55	-490.55	1.52
10	31327.00	32121.16	-794.16	2.54
11	31115.00	32202.91	-1087.91	3.50
12	31792.00	31327.15	464.85	1.46
13	33420.00	31266.27	2153.73	6.44
14	35355.00	31768.43	3586.57	10.14
15	37400.00	33411.59	3988.41	10.66
16	39301.00	35353.33	3947.67	10.04
17	38378.00	37399.66	978.34	2.55
18	38317.00	39300.84	-983.84	2.57
19	36401.00	38903.81	-2502.80	6.88
20	36124.00	38350.12	-2226.12	6.16
21	37248.00	36422.97	825.03	2.21
22	38241.00	36363.47	1877.54	4.91
23	40041.00	37157.12	2883.88	7.20
24	42709.00	38226.53	4482.47	10.50
25	39589.00	40037.88	-448.88	1.13
26	42673.00	41083.28	1589.72	3.73
27	42216.00	39731.59	2484.41	5.88
28	41573.00	42636.02	-1063.02	2.56
29	41920.00	42508.13	-588.13	1.40
30	44712.00	41805.43	2906.57	6.50
31	42650.00	41908.11	741.89	1.74
32	42984.00	44579.80	-1595.80	3.71
33	44094.00	43198.74	895.26	2.03
34	44863.00	43092.47	1770.53	3.95
35	45707.00	44030.58	1676.42	3.67
36	51051.00	44852.75	6198.25	12.14
37	52857.00	45706.34	7150.66	13.53
38	53612.00	51050.36	2561.64	4.78
39	55988.00	52856.91	3131.09	5.59
40	56961.00	53611.99	3349.01	5.88
41	58061.00	55988.00	2073.00	3.57
42	57690.00	56961.00	729.00	1.26
43	58164.00	58061.00	103.00	0.18
44	58836.00	57690.00	1146.00	1.95
45	59585.00	58164.00	1421.00	2.38
46	54552.00	58836.00	-4284.00	7.85
47	54149.00	59476.97	-5327.97	9.84
48	55887.00	54656.93	1230.07	2.20
49	57780.00	54655.61	3124.39	5.41
50	58822.00	55718.72	3103.29	5.28
51	59280.00	57726.71	1553.29	2.62
52	59851.00	58812.65	1038.35	1.73
53	59492.00	59278.77	213.23	0.36
54	59136.00	59850.12	-714.12	1.21
55	57669.00	59582.01	-1913.01	3.32
56	58031.00	59144.82	-1113.82	1.92
57	58891.00	57676.93	1214.07	2.06
58	61112.00	57888.90	3223.11	5.27
59	61220.00	58856.34	2363.66	3.86
60	61941.00	61094.07	846.93	1.37
61		61938.59		
62		61940.99		
63		61941.00		
64		61941.00		
65		61941.00		

```
NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS  1.886983
MEAN ABSOLUTE %ERROR  4.565043
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  6398308
MEAN ABSOLUTE ERROR  2053.728
```

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-3.8 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าพยากรณ์

```
**********
* OPTIMAL SOLUTION *
**********
SEARCH ALPHA FROM  .05  TO  .9  STEP  .05
SEARCH BETA FROM  .05  TO  .9  STEP  .05

ADAPT   - ADAPTIVE RESPONSE RATE EXPO. SMOOTH.
TIME SERIES : KTB
BETA =  .8000001
INITIAL SMOOTHED AVERAGE =  33314
INITIAL SMOOTHED ERROR =  0
INITIAL SMOOTHED ABSOLUTE ERROR =  0
LAST PERIOD ESTIMATE OF SMOOTHED AVERAGE =  61938.59
LAST PERIOD SMOOTHED ERROR =  1164.695
LAST PERIOD SMOOTHED ABSOLUTE ERROR =  1168.8

NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS  1.886933
MEAN ABSOLUTE %ERROR  4.565043
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  6398303
MEAN ABSOLUTE ERROR  2053.728

                                24000.00  34000.00  44000.00  54000.00  64000.00
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+
  1  33314.00            -         0
  2  33223.00  33314.00 -         +
  3  34582.00  33314.00 -         * 0
  4  36333.00  33325.57 -         *  0
  5  35672.00  34579.06 -           *0
  6  33992.00  36331.56 -          0 *
  7  32679.00  35844.94 -          0  *
  8  32118.00  34062.63 -         0 *
  9  32203.00  32693.55 -         0*
 10  31327.00  32121.16 -        0*
 11  31115.00  32202.91 -        0*
 12  31792.00  31327.15 -        *0
 13  33420.00  31266.27 -        * 0
 14  35355.00  31768.43 -         *  0
 15  37400.00  33411.59 -           *   0
 16  39301.00  35353.33 -             *   0
 17  38378.00  37399.66 -              *0
 18  38317.00  39300.84 -              0*
 19  36401.00  38903.81 -             0  *
 20  36124.00  38350.12 -             0 *
 21  37248.00  36422.97 -             *0
 22  38241.00  36363.47 -             * 0
 23  40041.00  37157.12 -               *  0
 24  42709.00  38226.53 -                  *     0
       |         |
       |         |
       |         |
       |         |
       |         |
 48  55887.00  54656.93 -                                          *0
 49  57780.00  54655.61 -                                          *  0
 50  58822.00  55718.72 -                                          *   0
 51  59280.00  57726.71 -                                           *0
 52  59851.00  58812.65 -                                            *0
 53  59492.00  59278.77 -                                            +
 54  59136.00  59850.12 -                                            0*
 55  57669.00  59582.01 -                                           0 *
 56  58031.00  59144.82 -                                           0*
 57  58891.00  57676.93 -                                           *0
 58  61112.00  57883.90 -                                           *  0
 59  61220.00  58856.34 -                                            *  0
 60  61941.00  61094.07 -                                               *0
 61            61938.59 -                                                *
 62            61940.99 -                                                *
 63            61941.00 -                                                *
 64            61941.00 -                                                *
 65            61941.00 -                                                *
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+
                                24000.00  34000.00  44000.00  54000.00  64000.00
```

Holt's Two-Parameter Method

เป็นเทคนิคทำให้เรียบแบบเอกซ์โปเนนเชียลโดยมีพารามิเตอร์ 2 ตัวคือ α และ β และมีสมมุติฐานว่า ข้อมูลมีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับเวลา (Linear Trend) ค่าพยากรณ์สามารถคำนวณได้จากสมการดังนี้

$$F_t(k) = a_t + b_t k \qquad ;k = 1,2,...$$

โดยที่ k = คาบเวลาที่ต้องการพยากรณ์

$$a_t = \alpha x_t + (1-\alpha)(a_{t-1}+b_{t-1})$$

$$b_t = \beta(a_t - a_{t-1}) + (1-\beta)b_{t-1}$$

การกำหนดค่าเริ่มต้น ให้ใช้ $a_1 = X_1$

และ $b_1 = (X_2 - X_1)/2 + (X_4 - X_3)/2$

ดังนั้นข้อจำกัดของวิธีนี้คือจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลอย่างต่ำ 4 ค่าและลักษณะของข้อมูลเป็น Trend คือมีการเพิ่มหรือลดลงอย่างสม่ำเสมอ ตัวอย่างของวิธีนี้ได้แสดงไว้ในตาราง ข-3.9 และตาราง ข-3. 10

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-3.9 แสดงการพยากรณ์โดยวิธี Holt's Two-Parameter

HOLT - HOLT 2-PARAMETERS LINEAR EXPO. SMOOTH.
TIME SERIES : KTB
ALPHA = .9899999
BETA = .015
INITIAL ESTIMATE OF INTERCEPT = 33314
INITIAL ESTIMATE OF SLOPE = 830
LAST PERIOD ESTIMATE OF INTERCEPT = 61940.2
LAST PERIOD ESTIMATE OF SLOPE = 636.6644

PERIOD	ACTUAL	FORECAST	ERROR	%ERROR
2	33223.00	34144.00	-921.00	2.77
3	34582.00	34048.54	533.46	1.54
4	36333.00	35400.91	932.09	2.57
5	35672.00	37161.76	-1489.76	4.18
6	33992.00	36502.86	-2510.86	7.39
7	32679.00	34795.79	-2116.79	6.48
8	32118.00	33447.41	-1329.41	4.14
9	32203.00	32858.80	-655.80	2.04
10	31327.00	32927.32	-1600.32	5.11
11	31115.00	32037.00	-922.00	2.96
12	31792.00	31804.53	-12.53	0.04
13	33420.00	32472.25	947.75	2.84
14	35355.00	34104.72	1250.28	3.54
15	37400.00	36055.26	1344.74	3.60
16	39301.00	38119.28	1181.72	3.01
17	38378.00	40039.46	-1661.46	4.33
18	38317.00	39120.22	-803.22	2.10
19	36401.00	39038.71	-2637.71	7.25
20	36124.00	37101.88	-977.88	2.71
21	37248.00	36793.77	454.23	1.22
22	38241.00	37910.19	330.81	0.87
23	40041.00	38909.34	1131.66	2.83
24	42709.00	40718.13	1990.87	4.66
25	39589.00	43407.11	-3818.11	9.64
26	42673.00	40288.50	2384.50	5.59
27	42216.00	43345.88	-1129.88	2.68
28	41573.00	42907.25	-1334.25	3.21
29	41920.00	42246.48	-326.48	0.78
30	44712.00	42578.55	2133.45	4.77
31	42650.00	45377.63	-2727.63	6.40
32	42984.00	43323.74	-339.74	0.79
33	44094.00	43628.82	465.18	1.05
34	44863.00	44737.67	125.33	0.28
35	45707.00	45511.93	195.07	0.43
36	51051.00	46358.13	4692.87	9.19
37	52857.00	51726.84	1130.16	2.14
38	53612.00	53585.25	26.75	0.05
39	55988.00	54351.69	1636.31	2.92
40	56961.00	56735.89	225.11	0.40
41	58061.00	57726.34	334.66	0.58
42	57690.00	58830.22	-1140.21	1.98
43	58164.00	58457.04	-293.04	0.50
44	58836.00	58918.22	-82.21	0.14
45	59585.00	59586.88	-1.88	0.00
46	54552.00	60335.05	-5783.05	10.60
47	54149.00	55273.98	-1124.98	2.08
48	55887.00	54807.70	1079.30	1.93
49	57780.00	56539.68	1240.32	2.15
50	58822.00	58449.49	372.51	0.63
51	59280.00	59505.70	-225.70	0.38
52	59851.00	59966.33	-115.33	0.19
53	59492.00	60534.52	-1042.52	1.75
54	59136.00	60169.31	-1033.30	1.75
55	57669.00	59797.87	-2128.87	3.69
56	58031.00	58310.21	-279.21	0.48
57	58891.00	58649.57	241.43	0.41
58	61112.00	59507.95	1604.05	2.62
59	61220.00	61739.14	-519.14	0.85
60	61941.00	61860.66	80.34	0.13
61		62576.86		
62		63213.52		
63		63850.19		
64		64486.85		
65		65123.52		

NUMBER OF ERROR OBSNS 59
MEAN % ERROR OR BIAS -.6346179
MEAN ABSOLUTE %ERROR 2.733797
MEAN SQUARED ERROR (MSE) 2606545
MEAN ABSOLUTE ERROR 1172.021

ตาราง ข-3.10 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าพยากรณ์

```
HOLT    - HOLT 2-PARAMETERS LINEAR EXPO. SMOOTH.
TIME SERIES : KTB
ALPHA =  .9899999
BETA  =  .015
INITIAL ESTIMATE OF INTERCEPT =  33314
INITIAL ESTIMATE OF SLOPE =  830
LAST PERIOD ESTIMATE OF INTERCEPT =  61940.2
LAST PERIOD ESTIMATE OF SLOPE =  636.6644

NUMBER OF ERROR OBSNS  59
MEAN % ERROR OR BIAS -.6346179
MEAN ABSOLUTE %ERROR  2.733797
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  2606545
MEAN ABSOLUTE ERROR  1172.021
```

PERIOD	ACTUAL	FORECAST
1	33314.00	-
2	33223.00	34144.00 -
3	34582.00	34048.54 -
4	36333.00	35400.91 -
5	35672.00	37161.76 -
6	33992.00	36502.86 -
7	32679.00	34795.79 -
8	32118.00	33447.41 -
9	32203.00	32858.80 -
10	31327.00	32927.32 -
11	31115.00	32037.00 -
12	31792.00	31804.53 -
13	33420.00	32472.25 -
14	35355.00	34104.72 -
15	37400.00	36055.26 -
16	39301.00	38119.28 -
17	38378.00	40039.46 -
18	38317.00	39120.22 -
19	36401.00	39038.71 -
20	36124.00	37101.88 -
21	37248.00	36793.77 -
22	38241.00	37910.19 -
23	40041.00	38909.34 -
24	42709.00	40718.13 -
25	39589.00	43407.11 -
26	42673.00	40288.50 -
27	42216.00	43345.88 -
28	41573.00	42907.25 -
29	41920.00	42246.48 -
30	44712.00	42578.55 -
31	42650.00	45377.63 -
32	42984.00	43323.74 -
33	44094.00	43628.82 -
34	44863.00	44737.67 -
35	45707.00	45511.93 -
36	51051.00	46358.13 -
37	52857.00	51726.84 -
38	53612.00	53585.25 -
39	55988.00	54351.69 -
40	56961.00	56735.89 -
41	58061.00	57726.34 -
42	57690.00	58830.22 -
43	58164.00	58457.04 -
44	58836.00	58918.22 -
45	59585.00	59586.88 -
46	54552.00	60335.05 -
47	54149.00	55273.98 -
48	55887.00	54807.70 -
49	57780.00	56539.68 -
50	58822.00	58449.49 -
51	59280.00	59505.70 -
52	59851.00	59966.33 -
53	59492.00	60534.52 -
54	59136.00	60169.31 -
55	57669.00	59797.87 -
56	58031.00	58310.21 -
57	58891.00	58649.57 -
58	61112.00	59507.95 -
59	61220.00	61739.14 -
60	61941.00	61860.66 -
61		62576.86 -
62		63213.52 -
63		63850.19 -
64		64486.85 -
65		65123.52 -

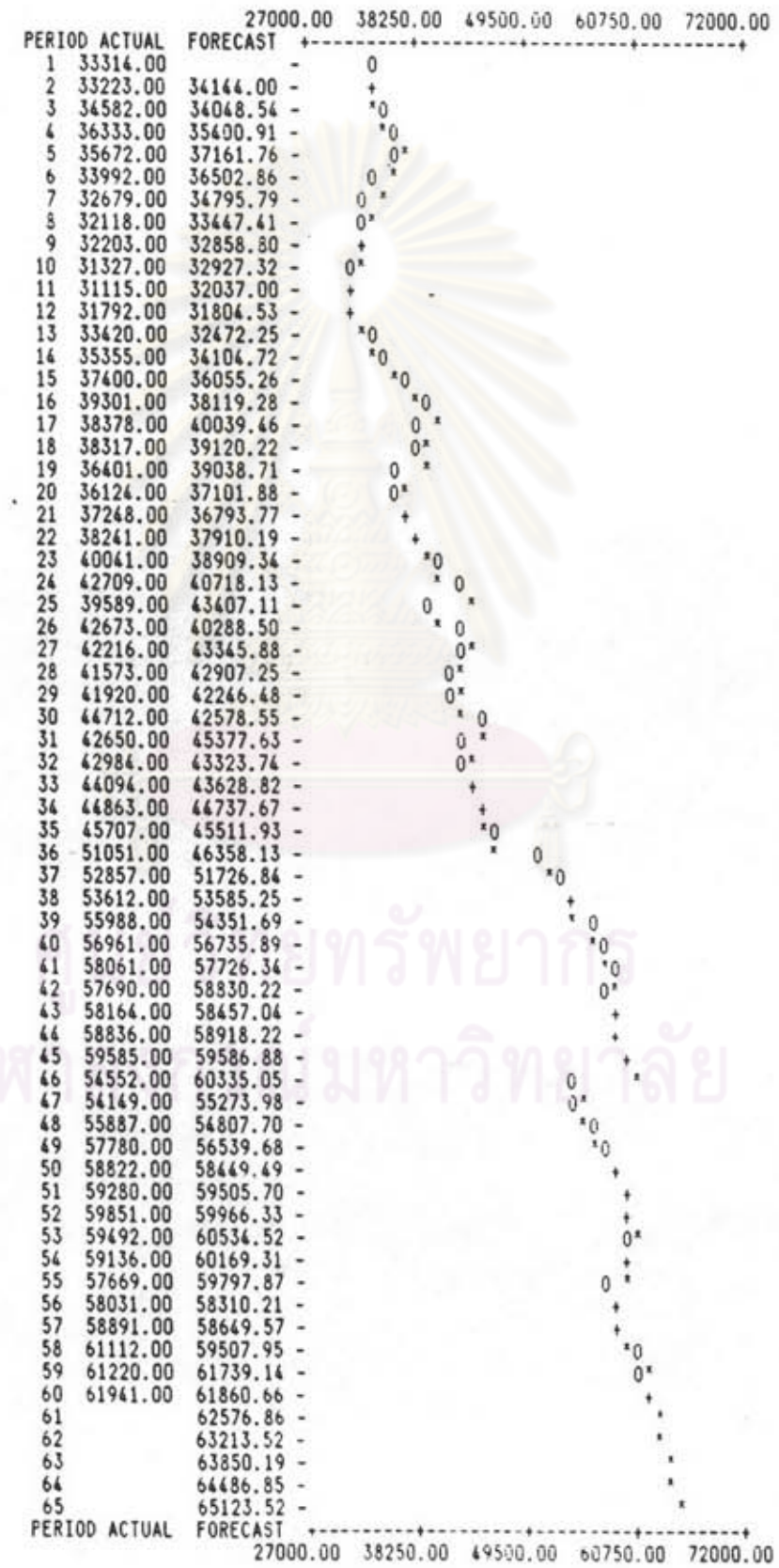

Winters' Three-Parameter Trend and Seasonality Method

วิธีนี้เป็น Seasonal Model สามารถใช้กับข้อมูลที่เป็นฤดูกาลได้ วิธีการของ Winters อยู่ภายใต้สมการพื้นฐาน 3 สมการคือ[1] สมการที่หนึ่งเพื่อทำให้ข้อมูล Stationary, สมการที่สองสำหรับแนวโน้ม (Trend Smoothing) และสมการสุดท้ายสำหรับฤดูกาล (Seasonality) จะเห็นว่าวิธีนี้คล้ายกับวิธีการของ Holt โดยเพิ่มสมการที่สามเข้ามา

สมการของ Winters' Method มีดังนี้

1. Overall Smoothing : $a_t = \alpha(x_t/r_t) + (1-\alpha)(a_{t-1} + b_{t-1})$
2. Trend Smoothing : $b_t = \beta(a_t - a_{t-1}) + (1-\beta)b_{t-1}$
3. Seasonal Smoothing : $r_{t+p} = \gamma(x_t + a_t) + (1-\gamma)r_t$

โดยค่า α, β, γ คือ Smoothing Constants

p คือ คาบเวลาของข้อมูล (Periodicity)

r คือ Seasonal Factor ของคาบเวลาที่ t ซึ่ง $\sum_{i=1}^{p} r_i = p$

สมการสำหรับการพยากรณ์คือ

$$F_t(k) = (a_t + b_t k)r_{t+k} \quad , k = 1,2,.....$$

วิธีนี้จะใช้ได้กับข้อมูลอย่างต่ำ 2p งวด และการกำหนดค่าเริ่มแรกของ intercept (a) และ slope (b) ใช้วิธีการ semi-average ตัวอย่างของวิธีนี้ได้แสดงในตาราง ข-3.11และตาราง ข-3.12

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

[1] SPYROS MAKRIDAKIS, STEVEN C. WHEELWRIGHT AND VICTOR E. McGEE, FORECASTING : METHODS AND APPLICATIONS (New York: John Wiley & Sons, 1983), pp. 104-106.

ตาราง ข-3.11 แสดงการพยากรณ์โดยวิธี Winters

WINTERS - WINTERS 3-PARAMETERS LINEAR EXPO. SMOOTH.
TIME SERIES : KTB
ALPHA = .9599999
BETA = .05
GAMMA = .1
INITIAL ESTIMATE OF INTERCEPT = 29642.55
INITIAL ESTIMATE OF SLOPE = 546.658
LAST PERIOD ESTIMATE OF INTERCEPT = 62791.04
LAST PERIOD ESTIMATE OF SLOPE = 537.9495

SEASONAL FACTOR	INITIAL EST.	FINAL EST.
1	1.009301	1.009259
2	1.026793	1.026832
3	1.042100	1.042094
4	1.052768	1.052752
5	1.035149	1.035161
6	1.021280	1.021306
7	0.979193	0.979173
8	0.967878	0.967875
9	0.972732	0.972742
10	0.953135	0.953149
11	0.951893	0.951895
12	0.987780	0.987763

PERIOD	ACTUAL	FORECAST	ERROR	%ERROR
1	33314.00	30470.01	2843.99	8.54
2	33223.00	34474.79	-1251.79	3.77
3	34582.00	34419.15	162.85	0.47
4	36333.00	35593.57	739.43	2.04
5	35672.00	36383.54	-711.54	1.99
6	33992.00	35867.43	-1875.43	5.52
7	32679.00	33195.89	-516.89	1.58
8	32118.00	32823.47	-705.47	2.20
9	32203.00	32777.64	-574.64	1.78
10	31327.00	32010.39	-683.39	2.18
11	31115.00	31713.86	-598.86	1.92
12	31792.00	32698.54	-906.54	2.85
13	33420.00	32882.65	537.35	1.61
14	35355.00	34341.96	1013.04	2.87
15	37400.00	36283.34	1116.66	2.99
16	39301.00	38235.07	1065.93	2.71
17	38378.00	39131.99	-753.99	1.96
18	38317.00	38382.80	-65.80	0.17
49	57780.00	57677.20	102.80	0.18
50	58822.00	59346.77	-524.77	0.89
51	59280.00	60264.84	-984.84	1.66
52	59851.00	60427.87	-576.87	0.96
53	59492.00	59338.31	153.69	0.26
54	59136.00	59158.72	-22.72	0.04
55	57669.00	57143.23	525.77	0.91
56	58031.00	57450.23	580.77	1.00
57	58891.00	58799.42	91.58	0.16
58	61112.00	58182.90	2929.10	4.79
59	61220.00	61558.94	-338.94	0.55
60	61941.00	64188.09	-2247.09	3.63
61		63915.36		
62		65580.61		
63		67115.91		
64		68368.72		
65		67783.15		

NUMBER OF ERROR OBSNS 60
MEAN % ERROR OR BIAS -.0496494
MEAN ABSOLUTE %ERROR 2.399319
MEAN SQUARED ERROR (MSE) 2098957
MEAN ABSOLUTE ERROR 1051.982

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-3.12 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าพยากรณ์

```
WINTERS - WINTERS 3-PARAMETERS LINEAR EXPO. SMOOTH.
TIME SERIES : KTB
ALPHA =  .9599999
BETA  =  .05
GAMMA =  .1
INITIAL ESTIMATE OF INTERCEPT =  29642.55
INITIAL ESTIMATE OF SLOPE     =  546.658
LAST PERIOD ESTIMATE OF INTERCEPT =  62791.04
LAST PERIOD ESTIMATE OF SLOPE     =  537.9495

SEASONAL FACTOR  INITIAL EST.    FINAL EST.
       1           1.009301       1.009259
       2           1.026793       1.026832
       3           1.042100       1.042094
       4           1.052768       1.052752
       5           1.035149       1.035161
       6           1.021280       1.021306
       7           0.979193       0.979173
       8           0.967878       0.967875
       9           0.972732       0.972742
      10           0.953135       0.953149
      11           0.951893       0.951895
      12           0.987780       0.987763

NUMBER OF ERROR OBSNS  60
MEAN % ERROR OR BIAS -.0496494
MEAN ABSOLUTE %ERROR  2.399319
MEAN SQUARED ERROR (MSE)  2098957
MEAN ABSOLUTE ERROR  1051.982

                          30000.00  40000.00  50000.00  60000.00  70000.00
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+
  1  33314.00  30470.01 -*  0
  2  33223.00  34474.79 -   0*
  3  34582.00  34419.15 -    *0
  4  36333.00  35593.57 -      +
  5  35672.00  36383.54 -      +
  6  33992.00  35867.43 -     0 *
  7  32679.00  33195.89 -    +
  8  32118.00  32823.47 -  0*
  9  32203.00  32777.64 -  0*
 10  31327.00  32010.39 - 0*
 11  31115.00  31713.86 - 0*
 12  31792.00  32698.54 -  0*
 13  33420.00  32882.65 -   +
 14  35355.00  34341.96 -    *0
 15  37400.00  36283.34 -       *0
 16  39301.00  38235.07 -         *0
 17  38378.00  39131.99 -         0*
 18  38317.00  38332.80 -         +
       |         |
       |         |
       |         |
       |         |
       |         |
 49  57780.00  57677.20 -                                        +
 50  58822.00  59346.77 -                                       +
 51  59280.00  60264.84 -                                       0*
 52  59851.00  60427.87 -                                        +
 53  59492.00  59338.31 -                                       +
 54  59136.00  59158.72 -                                       +
 55  57669.00  57143.23 -                                      *0
 56  58031.00  57450.23 -                                      *0
 57  58891.00  58799.42 -                                       +
 58  61112.00  58182.90 -                                        *  0
 59  61220.00  61558.94 -                                          0*
 60  61941.00  64188.09 -                                           0 *
 61            63915.36 -                                             *
 62            65580.61 -                                              *
 63            67115.91 -                                               *
 64            68368.72 -                                               *
 65            67783.15 -                                               *
PERIOD ACTUAL  FORECAST  +---------+---------+---------+---------+---------+
                          30000.00  40000.00  50000.00  60000.00  70000.00
```

ข-4 อนุกรมเวลาแบบคลาสสิค (The Classical Decomposition Method of Time Series Forecasting)

การวิเคราะห์อนุกรมเวลาแบบคลาสสิคนี้เป็นที่นิยมใช้กันมากในวงการธุรกิจ เนื่องจากสามารถแยกส่วนประกอบต่าง ๆ ออกมาได้ ทำให้สามารถทราบสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรของอนุกรมเวลาแต่ละส่วนได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการวิเคราะห์อนุกรมแบบนี้คือ การหาส่วนประกอบพื้นฐานของอนุกรมเวลาว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง และนำเอาแต่ละส่วนมาวิเคราะห์ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์นำไปใช้เป็นเครื่องมือประกอบในการวางแผนในอนาคต

ปกติข้อมูลอนุกรมเวลาทางเศรษฐศาสตร์และทางธุรกิจมักจะถูกกำหนดให้ประกอบด้วยส่วนประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 4 ชนิด คือ

1. แนวโน้ม (Trend ;T)
2. การแปรผันตามฤดูกาล (Seasonal Variation ;S)
3. การแปรผันตามวัฏจักร (Cyclical Variation ;C)
4. การแปรผันที่ไม่สม่ำเสมอ (Irregular Variation ;I)

1. แนวโน้ม (Trend ;T) หมายถึงลักษณะการเคลื่อนไหวขึ้นลงของข้อมูลที่ต่อเนื่องกันในช่วงเวลาที่ค่อนข้างนานเป็นเวลาหลาย ๆ ปี ดังรูป ข-4.1

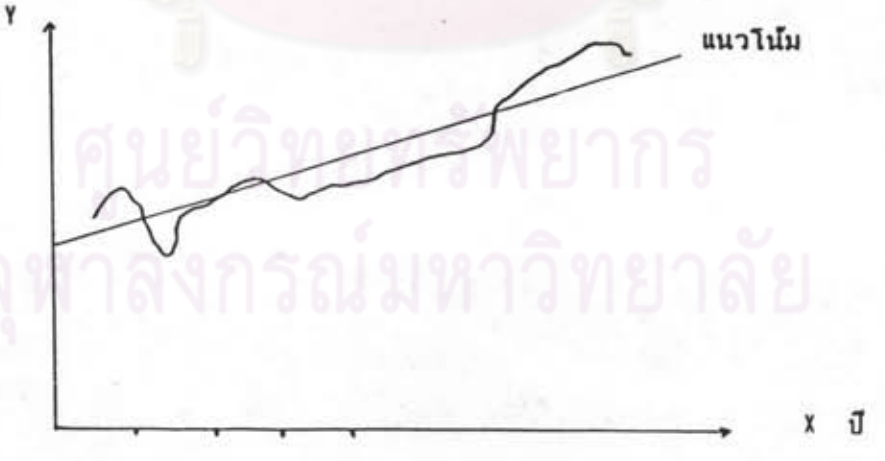

รูป ข-4.1 แสดงข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีแนวโน้ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การแปรผันตามฤดูกาล หมายถึงข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในคาบเวลาหนึ่ง และเกิดซ้ำ ๆ กันเป็นประจำในช่วงระยะเวลาเดียวกันของแต่ละปี (ช่วงระยะเวลาไม่จำเป็นต้องเท่ากับ 1 ปีเสมอไป อาจเป็นเดือน หรือวันก็ได้ แต่ในทางเศรษฐศาสตร์และธุรกิจนิยมใช้ระยะเวลา 1 ปี เป็นเกณฑ์) และมักจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลหรือประเพณีนิยม ดังรูป ข-4.2

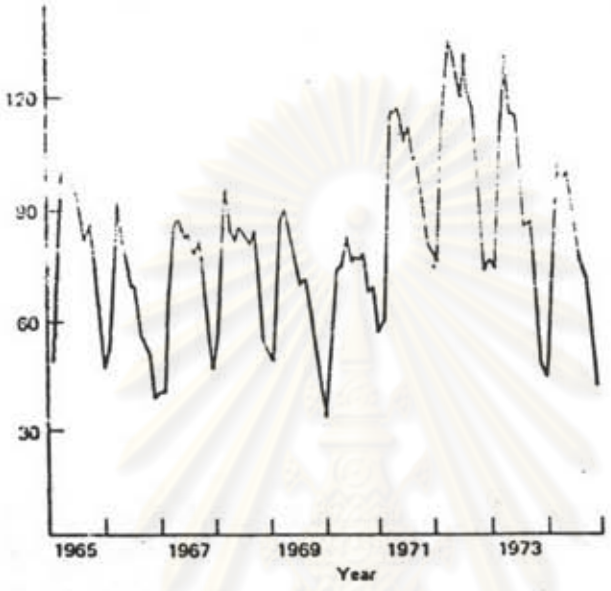

รูป ข-4.2 แสดงข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

3. การแปรผันตามวัฏจักร หมายถึงการแปรผันที่มีลักษณะการเคลื่อนไหวขึ้นลง ๆ ในคาบเวลานานหลาย ๆ ปี คล้าย ๆกับแนวโน้ม แต่รูปร่างของการแปรผันที่แสดงแตกต่างจากแนวโน้ม กล่าวคือ รูปร่างของวัฏจักรประกอบด้วยช่วงซึ่งแสดงถึงความเจริญรุ่งเรือง ช่วงความเสื่อม ช่วงการหยุดกับที่และช่วงช่วงของการฟื้นตัว เช่นวัฏจักรทางธุรกิจ (Business Cycle) เป็นต้น ดังรูป ข-4.3

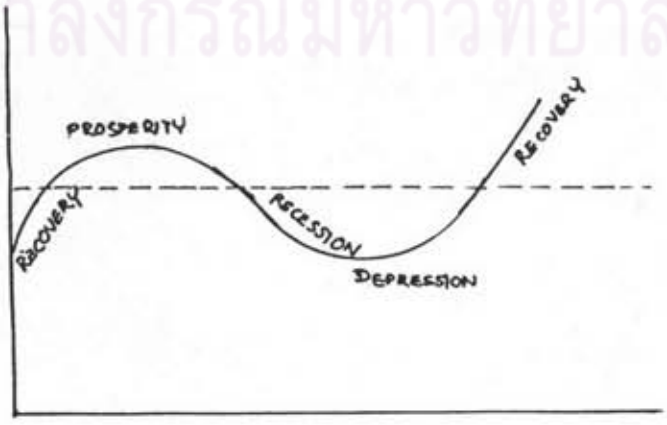

รูป ข-4.3

4. การแปรผันที่ไม่สม่ำเสมอ การแปรผันชนิดนี้ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นโดยบังเอิญ หรือมีภัยพิบัติที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า เช่น สงคราม แผ่นดินไหว น้ำท่วม การนัดหยุดงาน เป็นต้น เหตุการณ์ชนิดนี้จะไม่เกิดซ้ำ ๆอีก จึงทำนายล่วงหน้าไม่ได้ ดังรูป ข-4.4

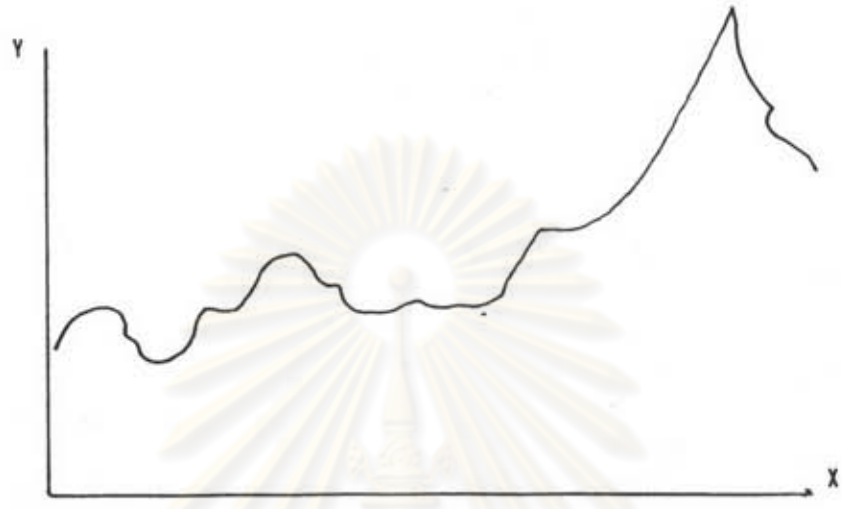

รูป ข-4.4 แสดงข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีการแปรผันไม่สม่ำเสมอรวมอยู่ด้วย

รูปแบบของอนุกรมเวลา

รูปแบบของอนุกรมเวลาแบบคลาสสิคนี้ สามารถแบ่งส่วนประกอบของอนุกรมเวลาได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะของผลรวม (Additive Model) กล่าวคือ ถ้าให้

Yi เป็นค่าของข้อมูลในช่วงเวลาที่ i

Ti เป็นแนวโน้มของข้อมูลในช่วงเวลาที่ i

Si เป็นการแปรผันตามฤดูกาลในช่วงเวลาที่ i

Ci เป็นการแปรผันตามวัฏจักรในช่วงเวลาที่ i

และ Ii เป็นการแปรผันที่ไม่สม่ำเสมอในช่วงเวลาที่ i

จะได้ $Yi = Ti + Si + Ci + Ii$

2. ลักษณะของผลคูณ (Multiplicative Model) ซึ่งมีรูปแบบของสมการดังนี้

$$Yi = Ti \times Si \times Ci \times Ii$$

แม้ว่าลักษณะของผลรวม (Additive Model) จะเป็นจริงในบางกรณี แต่การแสดงลักษณะส่วนประกอบของอนุกรมเวลาในรูปของผลคูณ (Multiplicative Model)มักนิยมใช้กับข้อมูลทางเศรษฐกิจ และใช้กันอย่างแพร่หลาย ดังนั้นผู้เขียนจึงศึกษาข้อมูลอนุกรมเวลาในลักษณะของผลคูณเท่านั้นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์อนุกรมเวลาแบบคลาสสิค

ตัวอย่างแสดงผลของการวิเคราะห์อนุกรมเวลาแบบคลาสสิค เพื่อพยากรณ์ปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพฯพาณิชยการ จำกัดตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การหาค่าแนวโน้ม (Trend; T) โดยใช้ Linear regression จะได้สมการดังนี้

   Y = 8380.012 + 215.498 x

   [จุดเริ่มต้นอยู่ที่เดือน ม.ค.ปี 2524; x เป็นช่วงเวลามีหน่วยเป็น 1 เดือน; Y เป็นปริมาณเงินให้สินเชื่อ (ล้านบาท) ของธนาคาร]

2. การทำ Moving Average เพื่อกำจัดแนวโน้ม (T) และวัฏจักร (C) ออกจากข้อมูลจริง (TXSXCXI) โดยใช้วิธีอัตราส่วนต่อการเคลื่อนที่ (Ratio to moving average) 12 ช่วงเวลาแบบเข้าสู่ศูนย์กลาง (Centered 12 period mov. avg.) ซึ่งปรากฏในตาราง ข-4.5 (สดมภ์ที่ 4 ÷ 24) และการหาค่า Ratio to mov. avg. โดยการเอาสดมภ์ที่ 2 หารด้วยสดมภ์ที่ 5

3. การหาค่าดัชนีฤดูกาล (Seasonal Index)

   จากตาราง ข-4.6 เป็นการแสดงค่าของการเคลื่อนไหวตามฤดูกาล(Specific seasonals) เพื่อนำไปใช้คำนวณหาค่าดัชนีฤดูกาล (Seasonal Index) โดยวิธีการคำนวณดังตารางที่ ข-4.7

4. การหาค่าวัฏจักร (C) โดยการหาค่า CXI จากตาราง ข-4.8 แล้วทำการเฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ช่วงเวลา เพื่อกำจัดค่า I ดังตาราง ข-4.9

5. การหาค่าประมาณความคลาดเคลื่อน และอัตราร้อยละความผิดพลาดสัมบูรณ์เฉลี่ย (MAPE) ปรากฏในตาราง ข-4.10 โดย

   ค่าประมาณความคลาดเคลื่อน = สดมภ์ที่ 2 - สดมภ์ที่ 5

   และ $$MAPE = \left(\sum^{58} \left| \frac{\text{สดมภ์ที่ 6}}{\text{สดมภ์ที่ 2}} \right| \times 100 \right) / 58$$

6. การพยากรณ์ (Forecast) โดยการนำค่าแนวโน้มคูณกับค่าดัชนีฤดูกาล ดังตาราง ข-4.11

ตาราง ข-4.5 แสดงการหาอัตราส่วนต่อการเคลื่อนที่ (Ratio to Moving average)

DO YOU WANT A TABLE OF INTERMEDIATE VALUES ON WHICH
'RATIO-TO-MOVING-AVERAGE' ARE BASEED BEFORE CALCULATING
SEASONAL INDICES? REPLY 'YES' OR 'NO'.
? YES

OBSER. NUMBER	ACTUAL TO VALUE (TXSXCXI)	12 PERIOD MOV. TOTAL	2 12 PERIOD MOV. TOTAL	CENTERED 12 PERIOD MOV. AVG. (TXCXI)	RATIO OF ACTUAL TO MOV. AVG.
1	9313				
2	9627				
3	9538				
4	9719				
5	9849				
6	9676				
		122021			
7	10271		246717	10279.88	.9991367
		124696			
8	10456		251840	10493.33	.9964422
		127144			
9	10576		256896	10704	.9880419
		129752			
10	10802		261572	10898.83	.9911153
		131820			
11	11024		265521	11063.38	.996441
		133701			
12	11170		269215	11217.29	.995784
		135514			
	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
		229319			
48	19306		461126	19213.58	1.00481
		231807			
49	19759		465890	19412.08	1.017871
		234083			
50	19798		470259	19594.13	1.010405
		236176			
51	19881		474372	19765.5	1.005844
		238196			
52	19972		477932	19913.83	1.002921
		239736			
53	20174		480977	20040.71	1.006651
		241241			
54	20060		483974	20165.58	.9947642
55	20212				
56	20424				
57	20624				
58	20448				
59	20583				
60	20798				

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-4.6 แสดงการหาค่าดัชนีฤดูกาล

SPECIFIC SEASONALS:

YEAR	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC
2524	.9991367	.9964422	.9880419	.9911153	.996441	.995784
2525	.9843217	.9794719	.9742901	.9755256	.9639436	.9655375
2526	.9775245	.9880675	.9784392	.984396	.9957501	.9895245
2527	.9891563	.9978136	1.000719	1.005856	1.003848	1.00481

YEAR	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN
2525	1.055642	1.052154	1.048149	1.007852	.9946438	.9665214
2526	1.002688	1.010749	1.034472	1.02679	1.020557	.9701994
2527	1.02457	1.023155	1.021883	1.013698	1.003986	.9835464
2528	1.017871	1.010405	1.005844	1.002921	1.006651	.9947642

SEASONAL INDICES PRINTED? 'YES' OR 'NO'.
? YES

SEASONAL INDICES:

PERIOD	INDEX
1 ST	1.024645
2 ND	1.023568
3 RD	1.027038
4 TH	1.012274
5 TH	1.005921
6 TH	.9782347
7 TH	.9870068
8 TH	.9899193
9 TH	.9848459
10 TH	.9886944
11 TH	.9894664
12 TH	.9883853

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-4.7 แสดงการคำนวณหาค่าดัชนีฤดูกาล

Month/Year	January	February	March	April	May	June
2525	1.0556420	1.0521540	1.0481490	1.0078520	0.9946438	0.9665214
2526	1.0026880	1.0107490	1.0344720	1.0267900	1.0205570	0.9701994
2527	1.0245700	1.0231550	1.0218830	1.0136980	1.0039860	0.9835464
2528	1.0178710	1.0104050	1.0058440	1.0029210	1.0066510	0.9947642
Average	1.0251928	1.0241158	1.0275870	1.0128153	1.0064595	0.9787579
Index	1.0246448	1.0235684	1.0270378	1.0122739	1.0059215	0.9782347

Month/Year	July	August	September	October	November	December
2524	0.9991367	0.9964422	0.9880419	0.9911153	0.9964410	0.9957840
2525	0.9843217	0.9794719	0.9742901	0.9755256	0.9639436	0.9655375
2526	0.9775245	0.9880675	0.9784392	0.9843960	0.9957501	0.9895245
2527	0.9891563	0.9978136	1.0007190	1.0058560	1.0038480	1.0048100
Average	0.9875348	0.9904488	0.9853726	0.9892232	0.9899957	0.9889140
Index	0.9870070	0.9899194	0.9848459	0.9886945	0.9894665	0.9883854

หมายเหตุ ผลรวมค่าเฉลี่ย = 12.0064174

ค่าปรับแก้ (Adjustment factor) = 12 ÷ 12.0064174 = 0.9994655

ดัชนีฤดูกาล (Seasonal index)= ค่าเฉลี่ย(Average) x ค่าปรับแก้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-4.8 แสดงการหาค่า C X I

LINEAR FORECASTING EQUATION IS: Y = 8380.012 + 215.498 *X.

OBSER. NUMBER	ACTUAL VALUE (TXSXCXI)	TREND (T)	SEASONAL INDEX (S)	(TXS)	(CXI)
1	9313	8595.51	1.024645	8807.344	1.057413
2	9627	8811.008	1.023568	9018.667	1.067453
3	9538	9026.506	1.027038	9270.563	1.028848
4	9719	9242.004	1.012274	9355.44	1.038861
5	9849	9457.502	1.005921	9513.503	1.035265
6	9676	9673	.9782347	9462.464	1.022567
7	10271	9888.498	.9870068	9760.016	1.052355
8	10456	10104	.9899193	10002.14	1.045376
9	10576	10319.49	.9848459	10163.11	1.040626
10	10802	10534.99	.9886944	10415.89	1.03707
11	11024	10750.49	.9894664	10637.25	1.036358
12	11170	10965.99	.9883853	10838.62	1.030574
13	11988	11181.49	1.024645	11457.05	1.046343
14	12075	11396.98	1.023568	11665.59	1.035096
15	12146	11612.48	1.027038	11926.46	1.018408
16	11787	11827.98	1.012274	11973.16	.9844522
17	11730	12043.48	1.005921	12114.79	.9682379
18	11489	12258.97	.9782347	11992.15	.9580431
19	11790	12474.47	.9870068	12312.39	.957572
20	11825	12689.97	.9899193	12562.05	.9413275
21	11885	12905.47	.9848459	12709.9	.9350981
22	12064	13120.97	.9886944	12972.63	.9299582
23	12114	13336.46	.9894664	13195.98	.9180066
24	12331	13551.96	.9883853	13394.56	.9205975
	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
48	19306	18723.91	.9883853	18506.44	1.043204
49	19759	18939.41	1.024645	19406.17	1.018181
50	19798	19154.91	1.023568	19606.36	1.009775
51	19881	19370.41	1.027038	19894.14	.9993395
52	19972	19585.91	1.012274	19826.3	1.007349
53	20174	19801.4	1.005921	19918.66	1.012819
54	20060	20016.9	.9782347	19581.23	1.024451
55	20212	20232.4	.9870068	19969.52	1.012143
56	20424	20447.9	.9899193	20241.77	1.009003
57	20624	20663.4	.9848459	20350.26	1.013451
58	20448	20878.89	.9886944	20642.85	.990561
59	20583	21094.39	.9894664	20872.19	.9861447
60	20798	21309.89	.9883853	21062.38	.9874476

ตาราง ข-4.9 แสดงการหาค่าวัฏจักร(C)โดยการเฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ช่วงเวลา

SMOOTH IRREGULAR COMPONENT BY MOVING AVERAGES?
REPLY 'YES' OR 'NO'.
? YESYES
THIS PROGRAM HAS BEEN MODIFIED TO USE
ONLY 3 PERIODS IN YOUR MOVING AVERAGE
TO CALCULATE YOUR CYCLICAL RELATIVE.

OBSER. NUMBER	(CXI)	3 PERIOD MOV. TOTAL	CYCLICAL RELATIVE (C)
1	1.057413		
1	1.067453	3.153714	1.051238
2	1.028848	3.135161	1.045054
3	1.038861	3.102974	1.034325
4	1.035265	3.096693	1.032231
5	1.022567	3.110187	1.036729
6	1.052355	3.120298	1.040099
7	1.045376	3.138357	1.046119
8	1.040626	3.123072	1.041024
9	1.03707	3.114054	1.038018
10	1.036358	3.104002	1.034667
11	1.030574	3.113275	1.037758
12	1.046343	3.112012	1.037337
13	1.035096	3.099846	1.033282
14	1.018408	3.037956	1.012652
15	.9844522	2.971098	.990366
16	.9682379	2.910733	.9702444
17	.9580431	2.883853	.9612843
18	.957572	2.856943	.9523142
19	.9413275	2.833998	.9446659
20	.9350981	2.806384	.9354612
21	.9299582	2.783063	.9276876
22	.9180066	2.768562	.9228541
23	.9205975	2.760644	.9202148
24	.9220405	2.77448	.9248267
48	1.018181	3.07116	1.02372
49	1.009775	3.027296	1.009099
50	.9993395	3.016463	1.005488
51	1.007349	3.019507	1.006503
52	1.012819	3.044619	1.014873
53	1.024451	3.049413	1.016471
54	1.012143	3.045596	1.015199
55	1.009003	3.034597	1.011532
56	1.013451	3.013015	1.004338
57	.990561	2.990157	.9967191

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ข-4.10 แสดงการหาค่าประมาณความคลาดเคลื่อนและอัตราร้อยละความผิดพลาดสัมบูรณ์เฉลี่ย

OBSER. NUMBER	ACTUAL (TXSXCXI)	(T)	(TXS)	(TXSXC)	ESTIMATE ERROR	MAPE (%)
1	9313	8595.51	8807.344			
2	9627	8811.008	9018.667	9480.765	146.2354	1.519
3	9538	9026.506	9270.563	9688.237	-150.2373	1.575
4	9719	9242.004	9355.44	9676.564	42.43652	0.437
5	9849	9457.502	9513.503	9820.133	28.86719	0.293
6	9676	9673	9462.464	9810.011	-134.0107	1.385
7	10271	9888.498	9760.016	10151.38	119.6152	1.165
8	10456	10104	10002.14	10463.43	-7.429688	0.071
9	10576	10319.49	10163.11	10580.04	-4.042969	0.038
10	10802	10534.99	10415.89	10811.88	-9.878906	0.091
11	11024	10750.49	10637.25	11006.01	17.9873	0.163
12	11170	10965.99	10838.62	11247.87	-77.86816	0.697
13	11988	11181.49	11457.05	11884.83	103.1748	0.861
14	12075	11396.98	11665.59	12053.84	21.15625	0.175
15	12146	11612.48	11926.46	12077.35	68.65039	0.565
16	11787	11827.98	11973.16	11857.81	-70.80762	0.601
17	11730	12043.48	12114.79	11754.31	-24.30859	0.207
18	11489	12258.97	11992.15	11527.87	-38.86914	0.338
19	11790	12474.47	12312.39	11725.26	64.73633	0.549
20	11825	12689.97	12562.05	11866.94	-41.9375	0.355
21	11885	12905.47	12709.9	11889.62	-4.616211	0.039
22	12064	13120.97	12972.63	12034.55	29.4541	0.244
23	12114	13336.46	13195.98	12177.97	-63.96777	0.528
24	12331	13551.96	13394.56	12325.87	5.125977	0.042
	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
48	19306	18723.91	18506.44	19142.65	163.3496	0.846
49	19759	18939.41	19406.17	19866.48	-107.4844	0.544
50	19798	19154.91	19606.36	19784.74	13.25586	0.067
51	19881	19370.41	19894.14	20003.31	-122.3105	0.615
52	19972	19585.91	19826.3	19955.22	16.77539	0.084
53	20174	19801.4	19918.66	20214.9	-40.9043	0.203
54	20060	20016.9	19581.23	19903.75	156.252	0.779
55	20212	20232.4	19969.52	20273.03	-61.0293	0.302
56	20424	20447.9	20241.77	20475.2	-51.20117	0.251
57	20624	20663.4	20350.26	20438.55	185.4512	0.899
58	20448	20878.89	20642.85	20575.12	-127.1191	0.622
59	20583	21094.39	20872.19	20622.79	-39.79102	0.193
60	20798	21309.89	21062.38			

ABS. SUM OF ERROR	SUM OF SQ. ERROR	MAD	RMSE	MAPE
3459.974	324974.5	59.65472	74.85325	.4210041

ตาราง ข-4.11 แสดงผลการพยากรณ์ล่วงหน้า 36 ช่วงเวลา

FORECAST FOR NEXT 36 OBSERVATIONS

OBSERVATION	TREND VALUE	SEASONAL INDEX	FORECAST
61	21525.39	1.024645	22055.88
62	21740.89	1.023568	22253.28
63	21956.38	1.027038	22550.03
64	22171.88	1.012274	22444.02
65	22387.38	1.005921	22519.94
66	22602.88	.9782347	22110.92
67	22818.38	.9870068	22521.89
68	23033.88	.9899193	22801.68
69	23249.37	.9848459	22897.05
70	23464.87	.9886944	23199.59
71	23680.37	.9894664	23430.93
72	23895.87	.9883853	23618.32
73	24111.36	1.024645	24705.58
74	24326.86	1.023568	24900.2
75	24542.36	1.027038	25205.93
76	24757.86	1.012274	25061.74
77	24973.36	1.005921	25121.23
78	25188.85	.9782347	24640.61
79	25404.35	.9870068	25074.27
80	25619.85	.9899193	25361.58
81	25835.35	.9848459	25443.84
82	26050.85	.9886944	25756.33
83	26266.34	.9894664	25989.66
84	26481.84	.9883853	26174.26
85	26697.34	1.024645	27355.29
86	26912.84	1.023568	27547.12
87	27128.34	1.027038	27861.82
88	27343.83	1.012274	27679.45
89	27559.33	1.005921	27722.52
90	27774.83	.9782347	27170.3
91	27990.33	.9870068	27626.64
92	28205.82	.9899193	27921.49
93	28421.32	.9848459	27990.62
94	28636.82	.9886944	28313.06
95	28852.32	.9894664	28548.4
96	29067.82	.9883853	28730.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข-5 การวิเคราะห์อนุกรมเวลาแบบบ๊อกซ์และเจนกินส์

การพยากรณ์โดยวิธีบ๊อกซ์และเจนกินส์ (Box-Jenkins) นี้ เป็นการพยากรณ์โดยอาศัยหลักสถิติทางด้านอนุกรมเวลาเข้ามาช่วยในการประมาณการ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาแผนใหม่ (Modern Time Series Analysis) ซึ่งในการวิเคราะห์นี้ไม่จำเป็นต้องกำหนดรูปแบบของสมการขึ้นมาก่อน แต่รูปแบบต่างๆจะถูกกำหนดขึ้นมาเองในระหว่างการวิเคราะห์ โดยอาศัยฟังก์ชั่นสหสัมพันธ์ในตัวเอง (Autocorrelation Function) และค่าฟังก์ชั่นสหสัมพันธ์ในตัวเองบางส่วน (Partial Autocorrelation Function)

รูปแบบต่างๆของอนุกรมเวลา

รูปแบบอนุกรมเวลาจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภท คือ[1]

1. รูปแบบ Autoregressive (AR) มีลักษณะสำคัญดังนี้ ค่าของตัวแปร ณ เวลาใดก็ตามจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับค่าของตัวแปรนั้นในช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งรูปแบบโดยทั่วไปของ Autoregressive ถ้าเขียนในรูปของ Autoregressive of Order p (AR(p)) จะเป็นดังนี้

$$(\tilde{y}_t-\mu) = \phi_1(\tilde{y}_{t-1}-\mu) + \phi_2(\tilde{y}_{t-2}-\mu) + \text{---} \phi_p(\tilde{y}_{t-p}-\mu) + e_t$$

หรือ $$y_t = \phi_1 y_{t-1} + \phi_2 y_{t-2} + \text{---} \phi_p y_{t-p} + e_t$$

p คือ อันดับของรูปแบบ Autoregressive ซึ่งบอกให้ทราบว่าค่าของตัวแปร ณ เวลาหนึ่งมีความสัมพันธ์กับค่าของตัวแปรในอดีตที่ผ่านมากี่หน่วยเวลา

$\phi_1, \phi_2 \text{---} \phi_n$ คือ ค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ

ในทางทฤษฎีฟังก์ชั่นสหสัมพันธ์ในตัวเอง (Autocorrelation Function) ของตัวแบบ AR จะมีค่าค่อยๆลดลงเมื่อระยะเวลาผ่านไป

---

[1] สมหวง จิรพัฒนกุล, "การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการธนาคารและการเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า 69.

2. รูปแบบ Moving Average (MA) มีลักษณะที่สำคัญคือ ค่าของตัวแปร ณ เวลาใดก็ตามจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณเทอมแปรปรวนสุ่ม (Disturbance Terms) ในช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งรูปแบบโดยทั่วไปของ Moving Average ถ้าเขียนในรูปของ Moving Average of Order q (MA(q))

$$(y_t - \mu) = e_t - \theta_1 e_{t-1} - \theta_2 e_{t-2} - \cdots - \theta_q e_{t-q}$$

หรือ

$$y_t = e_t - \theta_1 e_{t-1} - \theta_2 e_{t-2} - \cdots - \theta_q e_{t-q}$$

q คือ อันดับของรูปแบบ Moving Average ซึ่งบอกให้ทราบว่าค่าของตัวแปร ณ เวลาหนึ่งมีความสัมพันธ์กับเทอมแปรปรวนสุ่มในอดีตที่ผ่านมากี่หน่วยเวลา

$\theta_1, \theta_2, \cdots \theta_q$ คือ ค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ

ในทางทฤษฎีฟังก์ชั่นสหสัมพันธ์ในตัวเอง (Autocorrelation Function) ของรูปแบบ MA จะมีค่าเป็นศูนย์เมื่อพ้นหน่วยเวลาที่เท่ากับอันดับของรูปแบบ MA

จะเห็นได้ว่ารูปแบบ AR และ MA มีความสัมพันธ์กัน โดยที่รูปแบบ AR ทุกๆอันดับสามารถเขียนในรูปของ MA (∞) ได้ และรูปแบบของ MA ก็สามารถเขียนในรูปของ AR (∞) ได้เช่นกัน แต่ในทางปฏิบัติจะพยายามเลือกรูปแบบที่ง่ายที่สุดโดยคำนึงถึงรูปแบบที่มีจำนวนพารามิเตอร์น้อยที่สุดในกรณีที่รูปแบบนั้นแสดงถึงสิ่งเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงสหสัมพันธ์ในตัวเองบางส่วน (Partial Autocorrelation) จะพบว่าสหสัมพันธ์ในตัวเองบางส่วนของรูปแบบ AR มีค่าเป็นศูนย์เมื่อพ้นหน่วยเวลาที่มีค่าเท่ากับอันดับของรูปแบบ AR นั้น แต่สำหรับสหสัมพันธ์ในตัวเองบางส่วนของรูปแบบ MA จะมีค่าค่อย ๆ ลดลงไปตามเวลาที่ผ่านไป ตามรูปที่ ข-5.1 และตาราง ข-5.1 [1]

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

[1] Bovas Abraham and Johannes Ledolter, Statistical Methods for Forecasting (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1983), p. 250.

รูป ข-5.1 แสดงความสัมพันธ์ของรูปแบบ AR และ MA

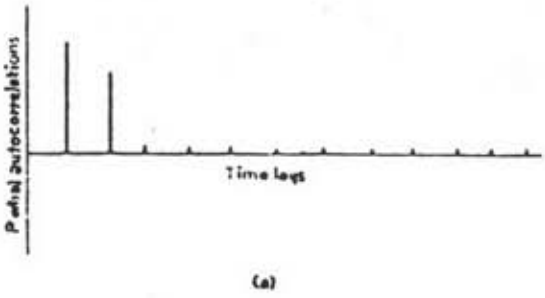

(a)

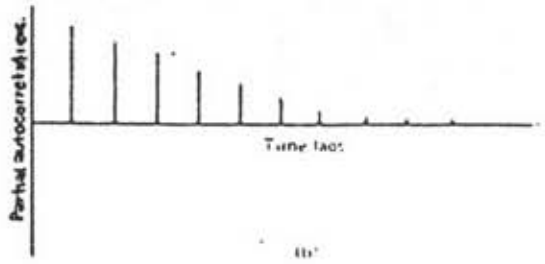

(b)

(a) แสดงสหสัมพันธ์ในตัวเองบางส่วนของรูปแบบ AR มีค่าเป็นศูนย์เมื่อพ้นหน่วยเวลาที่มีค่าเท่ากับอันดับของรูปแบบAR นั้น

(b) แสดงสหสัมพันธ์ในตัวเองบางส่วนของรูปแบบMA จะมีค่าค่อย ๆ ลดลงไปตามเวลาที่ผ่านไป

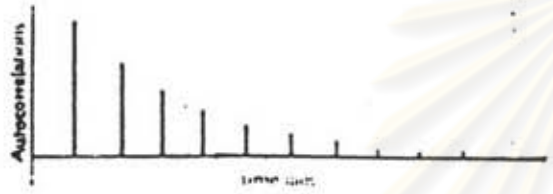

(c)

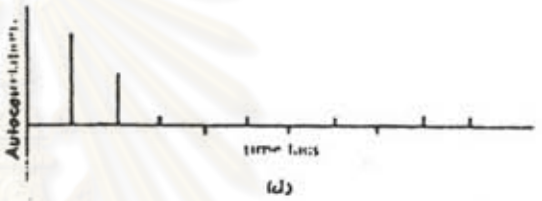

(d)

(c) แสดงสหสัมพันธ์ในตัวเองของรูปแบบ AR ซึ่งจะมีค่าค่อย ๆ ลดลงไปเมื่อเวลาผ่านไป

(d) แสดงสหสัมพันธ์ในตัวเองของรูปแบบ MA จะมีค่าเป็นศูนย์เมื่อพ้นหน่วยเวลาที่มีค่าเท่ากับอันดับของรูปแบบMA นั้น

ตาราง ข-5.1 แสดงความสัมพันธ์ของรูปแบบ AR และ MA

Table 5.3. Properties of the ACF and the PACF for Various ARMA Models

Model	ACF	PACF
$(1, d, 0)$ AR(1)	Exponential or oscillatory decay	$\phi_{kk} = 0$ for $k > 1$
$(2, d, 0)$ AR(2)	Exponential or sine wave decay	$\phi_{kk} = 0$ for $k > 2$
$(p, d, 0)$ AR(p)	Exponential and/or sine wave decay	$\phi_{kk} = 0$ for $k > p$
$(0, d, 1)$ MA(1)	$\rho_k = 0$ for $k > 1$	Dominated by damped exponential
$(0, d, 2)$ MA(2)	$\rho_k = 0$ for $k > 2$	Dominated by damped exponential or sine wave
$(0, d, q)$ MA(q)	$\rho_k = 0$ for $k > q$	Dominated by linear combination of damped exponentials and/or sine waves
$(1, d, 1)$ ARMA(1, 1)	Tails off Exponential decay from lag 1	Tails off. Dominated by exponential decay from lag 1
(p, d, q) ARMA(p, q)	Tails off after $q - p$ lags. Exponential and/or sine wave decay after $q - p$ lags	Tails off after $p - q$ lags. Dominated by damped exponentials and/or sine waves after $p - q$ lags

หมายเหตุ ACF[1] คือฟังก์ชั่นสหสัมพันธ์ในตัวเอง (Autocorrelation Function) เป็นเครื่องวัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรชนิดเดียวกันในช่วงเวลาต่างๆ คล้ายกับการวัดความสัมพันธ์ของตัวแปร (Correlation) แต่ต่างกันตรงที่ว่าวิธี ACF นี้เป็นการวัดความสัมพันธ์ของตัวแปรชุดเดียวกันด้วยช่วงห่างของเวลาต่างๆ (lag k)

PACF[2] คือฟังก์ชั่นสหสัมพันธ์ในตัวเองบางส่วน (Partial Autocorrelation Function) เป็นเครื่องวัดระดับความสัมพันธ์ของค่าตัวแปรปัจจุบันกับค่าตัวแปรที่เกิดก่อนหน้านั้นในตัวแปรชุดเดียวกัน โดยที่ให้ผลกระทบของค่าตัวแปรนี้กับช่วงเวลาอื่นๆ คงที่ วิธีนี้คล้ายกับการวัดความสัมพันธ์ชนิด Partial Correlation ต่างกันตรงที่วิธีนี้ใช้กับตัวแปรเพียงตัวเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

[1] Spyros Makridakis, Steven C. Wheelwright and Victor E. McGee, FORECASTING : Methods and applications (New York : John Wiley & Sons, 1983), p. 891.

[2] Spyros Makridakis and Steven C. Wheelwright, INTERACTIVE FORECASTING (California : Holden-Day, Inc., 1978), p. 621.

3. รูปแบบ Mixed Autoregressive - Moving Average (ARIMA) จะมีลักษณะร่วมกันของ 2 รูปแบบที่กล่าวมาข้างต้น คือ ค่าของตัวแปร ณ เวลาใดก็ตามจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับค่าของตัวแปรนั้นและเทอมแปรปรวนสุ่มในช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้ว รูปแบบของ ARIMA ถ้าเขียนในรูปของ ARMA (p,q) โดยที่ค่า p ในวงเล็บแทนค่า Order ของ AR และค่า q ใช้แทน Order ของ MA จะเป็นดังนี้

$$(\tilde{y}_t-\mu) - \phi_1(\tilde{y}_{t-1}-\mu) - \cdots - \phi_p(\tilde{y}_{t-p}-\mu) = e_t - \theta_1 e_{t-1} - \cdots - \theta_q e_{t-q}$$

หรือ $$y_t - \phi_1 y_{t-1} - \cdots - \phi_p y_{t-p} = e_t - \theta_1 e_{t-1} - \cdots - \theta_q e_{t-q}$$

ในกรณีที่ $\theta_1 = \theta_2 = \cdots = \theta_q = 0$ รูปแบบ ARMA (p,q) ก็คือรูปแบบ AR(p) และถ้า $\Phi_1 = \Phi_2 = \cdots = \Phi_p = 0$ รูปแบบ ARMA (p,q) ก็คือรูปแบบ MA (q)

รูปแบบอนุกรมเวลาของ AR, MA และ ARMA ทั้ง 3 รูปแบบที่ได้อธิบายข้างต้นนั้นเป็นรูปแบบที่อยู่ภายใต้ข้อสมมติฐานว่ามาจาก Stationary Process แต่บางครั้งจะพบว่าข้อมูลบางชุดเป็นแบบ Non-Stationary Process ดังนั้นจะต้องแปลงข้อมูลนั้นให้เป็น Stationary เสียก่อนซึ่งวิธีการแปลงก็คือการหาผลต่าง (In-tegrated) ในทางปฏิบัติพบว่า การหาผลต่างเพียง 1 หรือ 2 ครั้งก็จะมีผลทำให้ข้อมูลนั้นเป็น Stationary ได้ ดังนั้นจะได้รูปแบบอีกรูปแบบหนึ่งที่เรียกว่า Autoregressive In-tegrated Moving Average เขียนเป็นตัวย่อว่า ARIMA ซึ่งถ้าเขียนในรูปของ ARIMA of Order (p, d, q) แล้วค่า p จะแทนค่าของ AR d จะเป็นค่า In-tegrated และ q จะแทนค่าของ MA

ฉะนั้น ในวิธีของ Box-Jenkins Time series จึงมักใช้รูปแบบ ARIMA ในการหารูปแบบต่าง ๆ ของอนุกรมเวลา Y โดยที่กำหนดค่าของ p, d และ q ซึ่งถ้าหากข้อมูลเบื้องต้นมีลักษณะเป็น Stationary อยู่แล้ว ค่า d ก็จะเท่ากับ 0 แต่ถ้าเป็นลักษณะของ Non-stationary ค่า d ก็จะมีค่าเป็น 1 หรือ 2 ตามลำดับ เช่น ARIMA (1,0,0), ARIMA (0,0,1) หรือ ARIMA (1,1,1) เป็นต้น

รูปแบบต่าง ๆ ของอนุกรมเวลาที่กล่าวมานี้ จะเป็นวิธีที่จะนำไปใช้ในการกำหนดรูปแบบขั้นต้น (Identification) ตามขั้นตอนที่ 1 ของการพยากรณ์ด้วยวิธี Box-Jenkins ซึ่งวิธีการของแต่ละขั้นตอนจะเป็นดังนี้

1. การกำหนดรูปแบบขั้นต้น (Identification) โดยพิจารณาจากค่า Autocorrelation function (ρ_k) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง $-1 < \rho_k \leq 1$ เมื่อ k มีค่าเท่ากับ 0,1,2, ... ในทางปฏิบัติจะใช้ค่าประมาณของ ρ_k คือ Sample autocorrelation coefficient (r_k) ซึ่งค่า r_k ในที่นี้เป็นค่าสถิติที่แสดงความสัมพันธ์เชิงเส้นของข้อมูลแต่ละคู่ภายในอนุกรมเวลาชุดเดียวกัน คือระหว่าง Y_t กับ Y_{t+k} เมื่อ $t = 1,2,\ldots., N-k$ และ $k = 1,2,3,\ldots. K$ (ปกตินิยมให้ $K \leq N/4$) ถ้าข้อมูลอนุกรมเวลาเป็นแบบ Stationary ค่าของ r จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าข้อมูลอนุกรมเวลาเป็นแบบ Non-stationary หรือได้รับอิทธิพลจากฤดูกาล จะต้องทำให้ข้อมูลอนุกรมเวลานั้นเป็นแบบ Stationary เสียก่อนโดยการทำการหาผลต่างของข้อมูลอนุกรมเวลานั้น ได้ข้อมูลชุดใหม่เรียก First Difference Series และบางกรณีได้ข้อมูลชุดใหม่ยังไม่เข้าอยู่ในลักษณะ Stationary ก็อาจต้องหาผลต่างครั้งที่ 2, 3,..ต่อไป ดังรูป ข-5.2 และรูป ข-5.3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูป ข-5.2 แสดงกราฟ ACF และ PACF ที่เป็น Non-stationary

```
NUMBER OF CASES =  60
MEAN OF SERIES =  150764.906
STANDARD DEVIATION OF SERIES =   36026.601

PLOT OF AUTOCORRELATIONS

LAG   CORR     SE  -1.0  -.8  -.6  -.4  -.2   .0   .2   .4   .6   .8  1.0
                   +----+----+----+----+----+----+----+----+----+----+
  1   .961   .129                          (     |*****)******************
  2   .923   .218                        (       |*********)**************
  3   .881   .275                      (         |************)**********
  4   .839   .319                    (           |**************)******
  5   .794   .354                  (             |****************)***
  6   .749   .382                (               |******************)
  7   .702   .406               (                |******************* )
  8   .652   .426             (                  |******************    )
  9   .601   .442           (                    |*****************      )
 10   .546   .456           (                    |***************        )
 11   .492   .466         (                      |*************          )
 12   .442   .475         (                      |************           )
 13   .390   .482       (                        |**********             )
 14   .340   .487       (                        |*********              )
 15   .297   .491       (                        |********               )
```

```
>pacf bb1
NUMBER OF CASES =  60
MEAN OF SERIES =  150764.906
STANDARD DEVIATION OF SERIES =   36026.601

PLOT OF PARTIAL AUTOCORRELATIONS

LAG   CORR     SE  -1.0  -.8  -.6  -.4  -.2   .0   .2   .4   .6   .8  1.0
                   +----+----+----+----+----+----+----+----+----+----+
  1   .961   .129                          (     |*****)******************
  2  -.019   .129                          (     *|     )
  3  -.055   .129                          (    **|     )
  4  -.041   .129                          (    **|     )
  5  -.054   .129                          (    **|     )
  6  -.014   .129                          (     *|     )
  7  -.064   .129                          (    **|     )
  8  -.053   .129                          (    **|     )
  9  -.056   .129                          (    **|     )
 10  -.075   .129                          (    **|     )
 11  -.023   .129                          (     *|     )
 12   .026   .129                          (      |*    )
 13  -.060   .129                          (    **|     )
 14  -.013   .129                          (     *|     )
 15   .056   .129                          (      |**   )
```

รูป ข-5.3 แสดงกราฟ ACF และ PACF ของข้อมูล First difference Series

```
>difference bbl
>acf bbl
NUMBER OF CASES =  59
MEAN OF SERIES =    1774.153
STANDARD DEVIATION OF SERIES =    2419.736

PLOT OF AUTOCORRELATIONS

LAG   CORR     SE  -1.0  -.8  -.6  -.4  -.2   .0   .2   .4   .6   .8  1.0
                   +----+----+----+----+----+----+----+----+----+----+
  1   .237   .130                        (    |*****)
  2   .138   .137                        (    |****  )
  3   .045   .140                        (    |**    )
  4  -.021   .140                        (    *|      )
  5  -.071   .140                        (   **|      )
  6  -.117   .141                        (  ***|      )
  7  -.098   .142                        (  ***|      )
  8  -.212   .143                        (******|      )
  9  -.103   .149                        (  ***|      )
 10  -.114   .150                        (  ***|      )
 11  -.009   .151                        (    *|      )
 12   .161   .151                        (     |***** )
 13   .032   .154                        (     |*     )
 14   .064   .154                        (     |**    )
 15   .049   .155                        (     |**    )


>pacf bbl
NUMBER OF CASES =  59
MEAN OF SERIES =    1774.153
STANDARD DEVIATION OF SERIES =    2419.736

PLOT OF PARTIAL AUTOCORRELATIONS

LAG   CORR     SE  -1.0  -.8  -.6  -.4  -.2   .0   .2   .4   .6   .8  1.0
                   +----+----+----+----+----+----+----+----+----+----+
  1   .237   .130                        (    |*****)
  2   .086   .130                        (    |***   )
  3  -.006   .130                        (    *|      )
  4  -.044   .130                        (   **|      )
  5  -.065   .130                        (   **|      )
  6  -.087   .130                        (  ***|      )
  7  -.042   .130                        (   **|      )
  8  -.172   .130                        (*****|      )
  9  -.013   .130                        (    *|      )
 10  -.066   .130                        (   **|      )
 11   .034   .130                        (    |*      )
 12   .169   .130                        (    |*****)
 13  -.068   .130                        (   **|      )
 14  -.002   .130                        (    *|      )
 15   .001   .130                        (    |*      )
```

เมื่อข้อมูลอนุกรมเวลามีลักษณะเป็น Stationary แล้ว ขั้นต่อไปก็จะนำไปเปรียบเทียบกับรูปแบบมาตรฐานของอนุกรมเวลาแบบต่าง ๆ (ρ_k) ดังรูป ข-5.4 โดยเลือกรูปแบบที่มีลักษณะสอดคล้องกับรูปแบบมาตรฐานที่สุด

รูป ข-5.4 แสดงลักษณะของ ρ_k สำหรับรูปแบบ AR และ MA

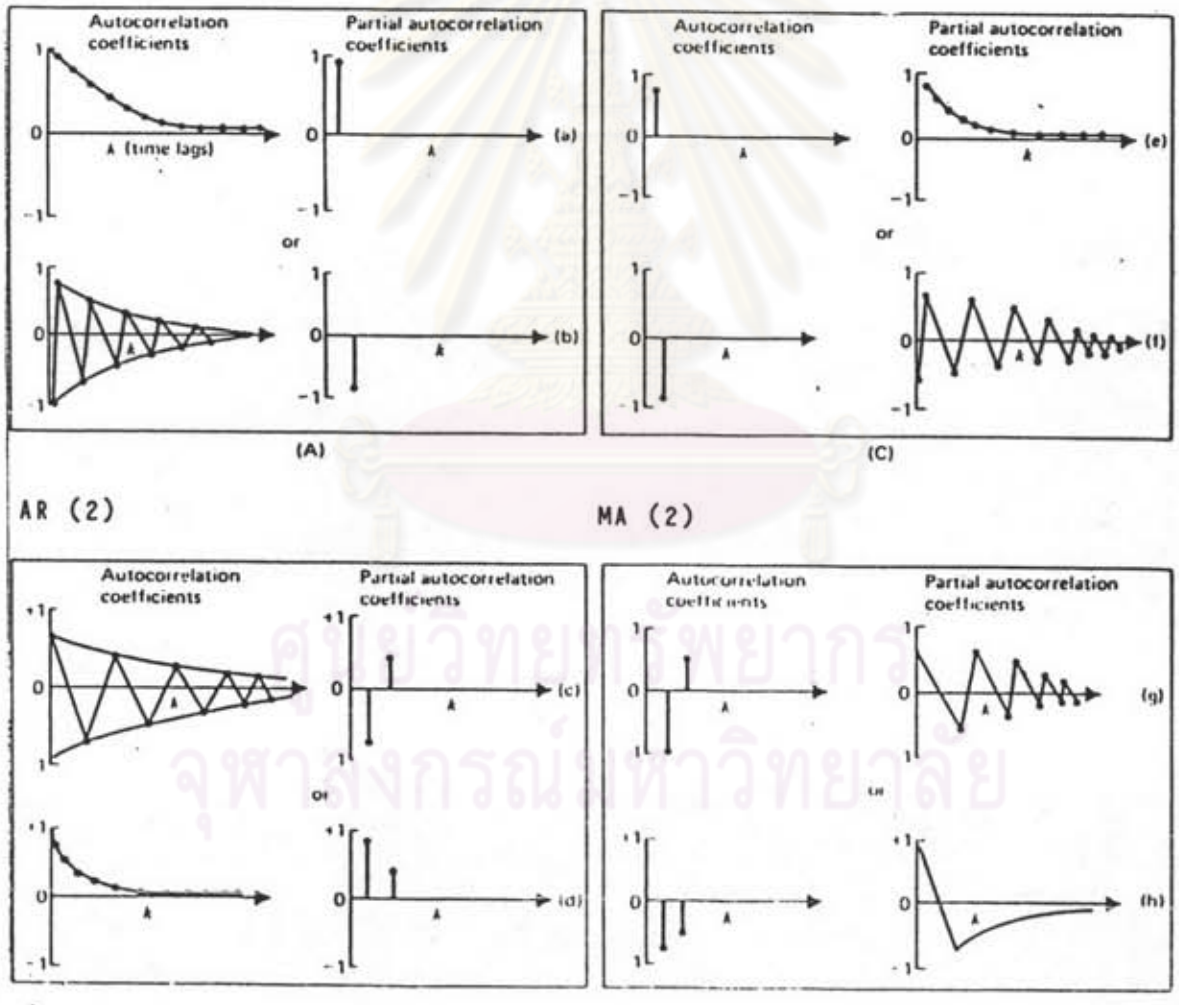

ที่มา : Makridakis,S. and S. Wheelwright,"Forecasting" 1978 ;Page 334.

2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ (Parameter Estimation) เมื่อเลือกรูปแบบในขั้นที่หนึ่งได้แล้ว ขั้นต่อไปก็จะทำการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ทั้งหมดของรูปแบบนั้น ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ซึ่งคอมพิวเตอร์จะคำนวณให้ ดังรูป ข-5.5

3. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ (Diagnostic Checking) ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความเหมาะสมของรูปแบบคือ ค่าความคลาดเคลื่อน (Residuals or error: e) ซึ่งเป็นผลต่างระหว่างค่าอนุกรมเวลาที่เกิดขึ้นจริงกับค่าคาดหมาย ซึ่งมีค่าเท่ากับ $Y_t - \hat{Y}_t = e_t$ คุณลักษณะที่จะชี้ให้เห็นถึงความเหมาะสมของรูปแบบมีดังนี้

3.1 ค่า e_t จะต้องไม่มีสหสัมพันธ์กัน (Uncorrelated) ที่ทุกค่า lag k นั่นคือ $r_k(e_t) = 0$ ดังรูป ข-5.6

3.2 ค่า e_t มีการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution)

ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าตัวแบบไม่มีความเหมาะสม ผู้วิเคราะห์ต้องกลับไปเริ่มทำตั้งแต่ขั้นหนึ่งใหม่ แต่ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีความเหมาะสมในตัวแบบพอที่จะยอมรับได้ ตัวแบบนั้นก็จะสามารถนำไปใช้ในการพยากรณ์ได้ ตัวอย่างการพยากรณ์ปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ จำกัด ด้วยวิธี Box & Jenkins ปรากฏดังรูป ข-5.7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูป ข-5.5 แสดงการประมาณค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ MA (2)

```
>arima bbl/q=2,contant,forecast=36
ITERATION  SUM OF SQUARES  PARAMETER VALUES
    0       .3827857D+09 ******  .100  .100
    1       .3274260D+09 ****** -.138 -.057
    2       .3274189D+09 ****** -.121 -.085
    3       .3263284D+09 ****** -.147 -.093
    4       .3244362D+09 ****** -.219 -.116
    5       .3243849D+09 ****** -.209 -.123
    6       .3243844D+09 ****** -.210 -.122
    7       .3243844D+09 ****** -.210 -.122
    8       .3243844D+09 ****** -.210 -.122
    9       .3243844D+09 ****** -.210 -.122
   10       .3243844D+09 ****** -.210 -.122
   11       .3243844D+09 ****** -.210 -.122
   12       .3243844D+09 ****** -.210 -.122
   13       .3243844D+09 ****** -.210 -.122 .

ESTIMATED COEFFICIENTS

INDEX  TYPE    ESTIMATE  STANDARD ERROR

  1    MEAN   1782.456       379.974
  2     MA      -0.210         0.098
  3     MA      -0.122         0.108
```

รูป ข-5.6 แสดงการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ

```
>acf residual
NUMBER OF CASES =  59
MEAN OF SERIES =      -5.890
STANDARD DEVIATION OF SERIES =    2344.782

PLOT OF AUTOCORRELATIONS

LAG   CORR     SE  -1.0  -.8  -.6  -.4  -.2   .0   .2   .4   .6   .8  1.0
                    +----+----+----+----+----+----+----+----+----+----+
  1   .007   .130                        (    |*   )
  2   .012   .130                        (    |*   )
  3   .051   .130                        (    |**  )
  4  -.013   .131                        (   *|     )
  5  -.054   .131                        (  **|     )
  6  -.077   .131                        (  **|     )
  7  -.032   .132                        (   *|     )
  8  -.178   .132                        (*****|    )
  9  -.036   .136                        (   *|     )
 10  -.103   .136                        (  ***|    )
 11  -.019   .137                        (   *|     )
 12   .177   .137                        (    |*****)
 13  -.018   .141                       (     *|     )
 14   .040   .141                       (      |*    )
 15   .037   .141                       (      |*    )
```

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูป ข-5.7 แสดงค่าพยากรณ์จากรูปแบบ MA (2)

FORECAST VALUES

PERIOD	LOWER95	FORECAST	UPPER95
61	197657.578	202374.859	207092.140
62	196708.968	204113.093	211517.218
63	196185.499	205895.546	215605.593
64	196113.000	207678.000	219243.000
65	196299.406	209460.453	222621.499
66	196659.453	211242.906	225826.359
67	197146.406	213025.359	228904.312
68	197731.359	214807.812	231884.265
69	198394.953	216590.265	234785.578
70	199123.484	218372.718	237621.953
71	199906.781	220155.171	240403.562
72	200737.124	221937.624	243138.124
73	201608.421	223720.078	245831.734
74	202515.812	225502.531	248489.249
75	203455.312	227284.984	251114.656
76	204423.624	229067.437	253711.249
77	205417.984	230849.890	256281.796
78	206436.046	232632.343	258828.640
79	207475.796	234414.796	261353.796
80	208535.468	236197.249	263859.031
81	209613.562	237979.703	266345.843
82	210708.718	239762.156	268815.593
83	211819.765	241544.609	271269.437
84	212945.656	243327.062	273708.468
85	214085.421	245109.515	276133.593
86	215238.249	246891.968	278545.687
87	216403.343	248674.421	280945.499
88	217580.046	250456.874	283333.718
89	218767.687	252239.328	285710.968
90	219965.734	254021.781	288077.812
91	221173.640	255804.234	290434.812
92	222390.921	257586.687	292782.437
93	223617.124	259369.140	295121.156
94	224851.874	261151.593	297451.312
95	226094.765	262934.062	299773.374

ภาคผนวก ค.

การพัฒนาโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูป ค-1 แสดงรูปแบบการพยากรณ์ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์

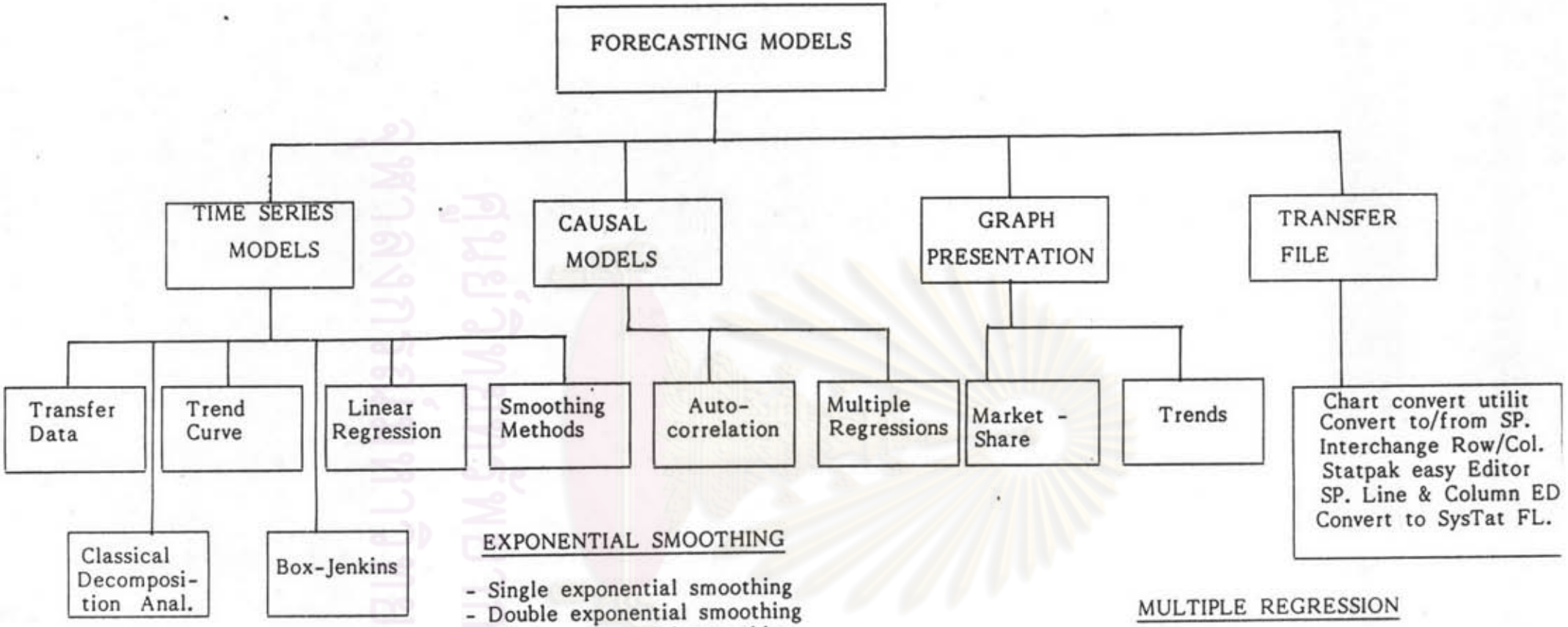

EXPONENTIAL SMOOTHING

- Single exponential smoothing
- Double exponential smoothing
- Triple exponential smoothing
- Adaptive response rate exp. smoothing
- Holt 2-parameters linear exp. smoothing
- Winter 3-parameters linear exp. smoothing

MULTIPLE REGRESSION

- Regular multiple regression
- Forward stepwise regression
- Backward stepwise regression (Elimination)
- Interactive multiple linear regression

AVERAGE METHODS

- Single Moving Average
- Linear Moving Average

Design & Program By

Mr. Prachuk Chutsirileud MBA.

รูป ค-2 แสดงผังการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์

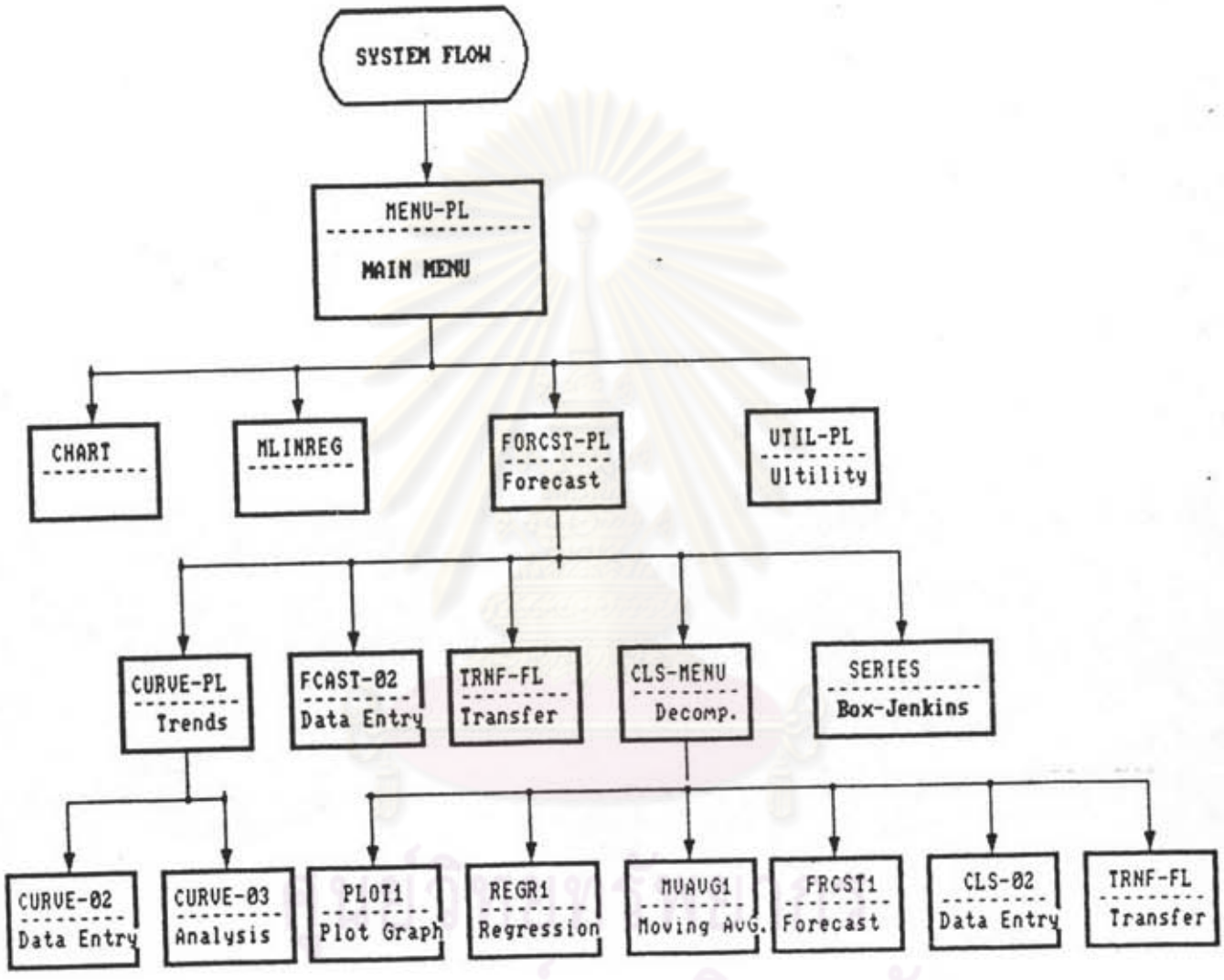

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Design & Program By Mr.prachuk MBA

ประวัติผู้เขียน

นายประจักษ์ ฉัตรสิริเลิศ เกิดเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2500 จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาสถิติศาสตร์บัณฑิต สาขาประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2525 และได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญามหาบัณฑิต ในภาควิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2527

ปัจจุบันทำงานอยู่ที่ส่วนพัฒนาระบบข้อมูลและรายงานเพื่อการบริหาร สำนักพัฒนาระบบงาน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ตำแหน่งพนักงานวิเคราะห์โปรแกรม (Analyst Programmer)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย